БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 18 (4117)
23 ЯНВАРЬ, 1980 й.
ЧОРШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС ҲОЗИРГИ БОСҚИЧДА

22 январь куни Тошкентда иш бошлаган олий ўқув юртлараро илмий конференция «Партиянинг коммунистик қурилишда тобора ўсиб бораётган роли» деган мавзуга бағишланган. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланиб ўтказилаётган конференция ишида ўзбекистонлик олимлар билан бирга Москва, Ленинград, Киев, Минск — жами мамлакатдаги 45 та шаҳар олий ўқув юртларининг вакиллари иштирок этмоқдалар.

Биринчи ялпи мажлисда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Х. Т. Турсунов, Киев ва Горький Давлат университетларининг профессорлари В. П. Шевчук ва В. Я. Доброхотов, Тошкент давлат университетининг профессори Л. В. Гентшке КПССнинг авангардлик роли, ўсиб бораётган обрўйи, унинг ривожланган социализм давридаги кўп қиррали фаолияти тўғрисида докладлар қилдилар.

Конференция уч кун давом этади.

(ЎзТАГ).

Юқори суръатда

Пойтахтимиздаги 3-ўқув-ишлаб чиқариш корхонаси коллективи доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитиб, ажойиб муваффақиятларга эришмоқда. Ҳар ойда 320 минг сўмлик ўрнига 350 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, савдо тармоқларига юборилмоқда.

Беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида корхона тикувчилари 14,5 миллион сўмлик ўрнига 17 миллион сўмлик катталар ва болалар кийимларини реализация қилдилар. Якунловчи йилда эса уларнинг мақсади 3 миллион 950 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашдир. Шу мақсадда цехлараро, бригадалараро мусобақа кучайтириб юборилди. Ўзаро мусобақада 21— 23 йилдан бери меҳнат қилиб келаётган Раҳима Бойдадаева, Миновар Тўрабекова каби устозлар ғолиблик қилишмоқда. Улар ичидан бораётган Тамара Дусебоева, Фарида Умербоева, Мавлуда Шукурова, Жавоҳир Бурганова, комсомол аъзоси Гулбаҳор Абдурасулова, Маъмура Рафиқовалар кунлик топшириқларини 120— 130 процентдан адо этиб, келгуси йиллар ҳисобига маҳсулот тайёрлашяпти.

И. РУСТАМОВ.

СУРАТЛАРДА: илғор тикувчилар Миновар Тўрабекова ва Тамара Дусебоева.

И. Хонкелдиев фотолари.

ПОЙТАХТИМИЗНИНГ БИР КУНИ

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИ

ТАШАББУС ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА | ҚАРДОШЛИК ҚОНУНИ БИЛАН

Тошкент — мамлакатга

«СТАРТ» ДВИГАТЕЛИ УЧУН

Яқинда мамлакатимиз механизаторлари кучли «Старт» двигатели бўлган тракторларга эга бўладилар. Янги двигатель Владимир шаҳридаги Давлат конструкторлик бюросида яратиляпти. Шуниси диққатга сазоворки, янги двигателни яратишда шаҳримиздаги «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси мутахассислари фаол иштирок этишаяпти. Уларга бир қатор пластмасса деталларни тайёрлаб бериш топширилган.

БУГУН

бирлашмада ҳаво тозалагичнинг поддони, шестерня регулятори, виключатель корпусига деталь ишлашда зарур бўладиган оснасткаларни тайёрлаш бўйича ишлар тугалланди. Тошкентликлар владимирлик моторсозлар учун қуйма қолиплар тайёрлаб беришди. Унинг ёрдамида автоматик режимда полимер материаллардан деталлар қуйилади.

Бундан ташқари бирлашма лабораторияларида янги двигателнинг 15 та тажриба намунаси учун зарур бўладиган деталлар ҳам ишлаб берилди.

Тошкентда ва Владимирда ўтказилган синовлар пластмасса деталлар пўлат деталлардан чидамли эканлигини кўрсатди.

РЕЖАЛАРИМИЗ КАТТА

Корхонамиз коллективи Тошкент шаҳар партия комитетининг «Б. П. Чкалов номли авиация, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги» номли тикувчилик, «Тошкент» мебель ишлаб чиқариш бирлашмалари ва химия-фармацевтика заводи коллективларининг 1980 йилни ленинча зарбдор меҳнат йилига айлантириш, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятлар тўғрисида»ги қарори билан зўр қизиқиш билан танишиб чиқди. Доҳиймиз В. И. Лениннинг 110 йиллиги бутун совет халқининг катта байрамига айланади. Бу байрамга муносиб меҳнат тўёналари тайёрлаш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир. Худди шунинг учун ҳам шаҳримиздаги бошқа корхоналардаги сингари бизнинг коллективимизда ҳам илғор ишчилар бу шонли сана шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишаяпти. Жумладан, 22 ишчи 22 апрелга қадар ўнинчи беш йиллик топшириғини бажаришга қарор қилди. Булар орасида мен ҳам борман.

Мен СССР Конституциясининг икки йиллиги арафасида беш йилликнинг тўрт йили топшириғини бажаргандим. Шу кунларда 1980 йилнинг учинчи квартали ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаряпман. Ҳозирги иш суръатларим шонли сана шарафига қабул қилган мажбуриятимни муваффақиятли бажаришимга имкон беради. Ҳамкасбларим — линотипчи А. Тобулдина, муқовачи Х. Деҳқонбоева, печатник Х. Холитовлар ҳам 1980 йилнинг август-сентябрь ойлари ҳисобига маҳсулот тайёрлашяпти.

Мен сиёсий, бадиий китобларни чоп этаман. Юбилейга қадар К. Е. Ворошиловнинг «Ленин бизни ғалаба қозонишга ўргатган», Л. Гарбернинг «Ленин асарларида диалектика масалалари», К. Фозилхўжаевнинг «Ленин номи билан» номли асарларини юқори сифатда чоп этиш ниятидамиз. Корхона бўйича шонли санагача тўрт ойлик топшириқ муддатидан аввал адо этилади.

Т. ОҒАБЕКОВ,
«Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-босмахонаси печатниги.

УНИВЕРСАЛ МОСЛАМА

«Ташавтомат и к а» заводи коллективи кир ювиш машиналарининг электр параметрларини ўлчовчи универсал мосламаларнинг янги йилдаги дастлабки туркумини Рига ва Қозондаги маиший хизмат корхоналарига юборди. Эндиликда корхона меҳнат аҳли Кишинёв ва Пермь шаҳарларидаги корхоналарнинг буюртмаларини бажаришга киришди. Бу шаҳарларга ҳам машиналарни ремонт қилишда ғоят қўл келувчи универсал мослама ва приборлар юборилади. Янги техника воситаларини яратиш ва ишлаб чиқаришда заводнинг тажрибали мутахассислари билан бир қаторда Н. Романов, Л. Ульянова, В. Федоров каби ёшлар ҳам фаол қатнашдилар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

ЭНЕРГИЯ РЕСУРСЛАРИНИ ТЕЖАЙЛИК

Шаҳримизда электр қувватидан тежамли фойдаланиш борасида кўпгина ишлар амалга оширилмоқда. Ана шу мақсадда мунтазам равишда энергиянинг рационал фойдаланилиши бўйича текширишлар ўтказилиб турибди, белгиланган норма ва қоидаларни бузаётганларга нисбатан чоралар кўрилмоқда.

Метрополитен бошқармасида, ёғ-мой комбинатида, «Миконд» ва «Ташкенткабель» заводларида, Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳар киловатт соат энергиядан омилкорлик билан фойдаланиляпти.

Шаҳар Совети ижроия комитети штаби йиғилишида бу соҳадаги ютуқлар билан бирга мавжуд нуқсонлар ҳам очиб ташланди. «Узбексельмаш» бирлашмаси ва 1, 3, 5-ғишт заводлари бошқармалари раҳбарларининг айби билан электр энергиясидан ортиқча фойдаланиляпти. Технология жиҳозларининг тўла қувват билан ишламаётганлиги, маҳсулот ишлаб чиқаришда бракка йўл қўйилаётганлиги, энергетика жиҳозларининг иш бажармасдан энергияни сарф этаётганлиги шундай мисоллар жумласидан.

Тежамкорлик бўйича олиб борилаётган ишлар янада такомиллаштиришни тақозо этади. Ана шу мақсадда «Узэнергосбит» ташкилотида кунлик назорат ишлари олиб борадиган махсус оператив бригада ташкил этилди. Ҳар бир корхонада ва ташкилотларда ҳам электр энергиясидан тежамкорлик билан фойдаланиш бўйича зарур тадбирлар амалга оширилиши лозим.

Шаҳар штаби йиғилишида Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Б. Ғ. Халилов сўзга чиқди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ Москвадаги илғор корхоналарнинг — Москва-Сортировочная локомотив депоси, Владимир Ильич номли Москва электр механика заводи, И. А. Лихачев номли автомобилсозлик заводи, 3-Москва уйсозлик комбинати ва бошқа корхоналарнинг коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишлаб 19 апрель куни коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисида ватанпарварлик ташаббуси билан чиқдилар.

Бу шанбалик зарбдор вахтанинг кульминацияси, янги резервларнинг кўриги бўлади. КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорлари диққат-эътиборни ана шу резервларни қидириб топишга ва улардан тезроқ фойдаланишга қаратмоқда.

⊙ Халқ хўжалиги учун юқори малакали мутахассислар тайёрлашдаги катта хизматлари, фан ва маданиятни ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун ҳамда ташкил топган кунининг 225 йиллиги муносабати билан М. В. Ломоносов номидаги Москва Давлат университетини Октябрь революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг Фармони эълон қилинган.

Тарихчилар кенгаши

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг мажлислар залида республикамиз тарихчиларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларини янада яхшилаш тўғрисида»ги ва «Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги тўғрисида»ги қарорлари асосида тарих ва тарихий-партиявий фанни янада ривожлантириш масалаларига бағишланди.

Кенгаш ишида олимлар, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, музейларнинг ходимлари қатнашдилар.

24 февраль — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Завқли кеча

Куни кеча Октябрь районидаги 40-сайлов участкаси жойлашган Комолон маҳалласининг клуби сайловчилар билан гавжум бўлди. Уларнинг ҳузурига бир группа таниқли санъаткорлар меҳмон бўлиб келишди.

Йиғилганлар Ўзбекистон халқ артисти М. Йўлдошева, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар О. Толипов, М. Абдуллаева ва бошқаларни қизғин кутиб олишди. Уларнинг ижросида куй ва қўшиқлар янгради, спектакллардан парчалар кўрсатилди. Айниқса, Меҳри Абдуллаева ижро этган «Тановор» қўшиғи ва Н. Шерматов ижро этган «лаганча» ўйини сайловчиларга завқ бағишлади.

Республика Актёрлар уйи ва А. Навоий номли маданият уйи коллективлари ташаббуси билан уюштирилган маданий тадбир маҳалла аҳлига ғоят манзур бўлди.

ЎЗБЕКИСТОН — ЖАҲОН ДАВРАСИДА

●

ФРАНЦИЯДА НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ

Февраль ойида Франциянинг Гавр шаҳрида очиладиган кўргазма «Ўзбекистоннинг халқ амалий санъати» деб аталади. Французлар республикамиз рассомлари ва халқ усталарининг асарлари ҳамда бадиий буюмлари билан танишиш имкониятига эга бўлишади.

БУГУН

республика кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси ана шу кўргазма экспонатларини Москвага жўнатди.

Кўргазма экспонатлари орасида миллий услубдаги гиламлар, заргарлик, кулолчилик, мисгарлик буюмлари, сўзаналар бор.

ҚИЗИҚАРЛИ ЛЕКТОРИЙ

БУГУН

Чилонзор районидаги 3-маданият уйида ташкил этилган ленинча лекторийнинг навбатдаги машғулоти ўтказилади.

Лекторий тингловчилари «Совет поэзиясида В. И. Ленин образи» лекциясини тинглашади.

— Лекторий машғулотлари ғоят қизиқарли ўтяпти,— дейди маданият уйи директори В. Т. Сабаева. — Тингловчилар лекция тинглашдан ташқари доҳиймиз В. И. Ленин севган қўшиқ ва куйларни ўрганишади. Бадиий кечаларда қатнашадилар.

ЯНГИ МАГАЗИН

БУГУН

шаҳримизнинг Оқтепа массивида янги нон магазинини жиҳозлаш ишлари ниҳоясига етказилди. Янги магазин ўз-ўзига хизмат кўрсатиш усулида ишлайди. Бу ерда турли хил нон маҳсулотлари билан бирга, кондитерлик маҳсулотлари ҳам сотилади.

Ҳозир шаҳримизда 133 та нон магазинлари бўлиб, улар бир соатда мингга яқин харидорга хизмат кўрсатаяпти. Бу магазинлардан 96 таси эса сотувчисиз ишлайди. 38 та нон магазинларига нон маҳсулотлари махсус контейнерларда етказиб берилмоқда.

Ҳамшаҳарлар, қизлар учун

Коммунист Ғайрат Мустафин «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Тошкент офсет босма фабрикаси илғор печатниклар бригадасининг бошлиғи. У бошлиқ коллектив «Коммунистик меҳнат бригадаси» деган фахрли номга сазовор бўлган. Офсет фабрикаси бирлашмада биринчи бўлиб йиллик топшириқни декабрь ойининг бошида адо этиб, пландан ташқари 70 минг сўмликдан зиёд маҳсулот берган эди. Корхонанинг бу ютуқларида ёш коммунист бошлиқ коллективнинг катта ҳиссаси бор.

СУРАТДА: Ғ. Мустафин.

М. Нуриддинов фотоси.

● ТОШКЕНТ ОЛИМПИАДА ХИЗМАТИДА

ҲАЛҚА ҲАВО ЙЎЛИ

Мамлакатимиз Аэрофлоти Олимпиаданинг бош юк ва пассажир ташувчиси қилиб белгиланган. Жаҳон спортчилари анжуманига республикамиз авиаторлари ҳам муносиб ҳисса қўшадилар. Бу ҳақда Ўзбекистон Граждан авиацияси ҳаво йўллари марказий агентлиги бошлиғи А. А. Дадаян сўзлаб берди.

— Чиндан ҳам мамлакатимиз авиаторлари олдига ғоят масъулиятли вазифа қўйилган. У ҳам бўлса Олимпиада ўйинларининг қатнашчилари ва меҳмонларига хизмат кўрсатишдир. Катта спорт анжумани муносабати билан республикамизга ҳам Олимпиаданинг 10 мингдан ортиқ қатнашчиси ва меҳмони келади. Шу боисдан биз катта тайёргарлик кўряпмиз. Республикамиз меҳмонлари учун Ўзбекистон бўйлаб ҳалқа ҳаво йўллари очиш кўзда тутилган. Жумладан, ЯК— 40 самолётлари Тошкент— Самарқанд— Урганч ва Тошкент— Самарқанд— Бухоро оралиғида қатнайди.

Уйлаймизки хорижий меҳмонларга Ўзбекистоннинг қадимий обидалари, замонавий шаҳар ва қишлоқларининг кўркигина эмас, мусаффо осмони ҳам манзур бўлади.

Халқаро мавзуда суҳбат

Англияда серташвиш қиш

Британия оролларида янги йил бошланиши биланоқ совуқ шамол эсиб, қор ёққан бўлса ҳам инглизлар айтганидек, кескин ижтимоий зиддиятлар туфайли ташвиш айниқса кучайиб кетди. «Бритиш стил» металлургия корпорациясининг бутун мамлакатдаги барча корхоналари дарвозалари олдида иш ташлаган меҳнатчиларни кўриш мумкин. Юз мингдан ортиқ иш ташлаган пўлат қуювчилар меҳнат шароитининг яхшиланишини ва иш ҳақининг оширилишини талаб қилиб, маъмурият эълон қилган ялпи ишдан бўшатиш планига қарши норозилик билдирмоқдалар. Англиядаги кўпгина касаба союзлари билан бирга ГФР, Бельгия ва бошқа мамлакатлардаги ишчилар ҳаракатининг уюшган отрядлари ҳам металлурглар кураши билан бирдамликларини изҳор этдилар. Англиянинг денгиз портларида докерлар чет эллардан келтирилаётган пўлат ва чўянни пароходлардан туширишдан бош тортмоқдалар.

Пўлат эритувчиларнинг адолатли талабларига мамлакат меҳнаткашларининг бошқа отрядлари ҳам қўшилмоқда. Шундай бўлиши табиий бир ҳол, чунки чакана нархлар ва инфляция тўхтовсиз ўсиб бораётган (бу ўсиш 17 процентдан ҳам зиёдни ташкил этмоқда) касаба союзларининг фикрича, ишсизлар бу йил қишда 2 миллион кишига етиши кутилаётган бир шароитда металлурглар ана шундай талабларни илгари сурмоқдалар. Бутун мамлакат завод ва фабрикаларида ўтаётган оммавий митингларда ишчилар консерваторлар ҳукуматининг ички сиёсий йўлига қарши курашишга аҳд қилганликларини билдирмоқдалар.

Гап шундаки, ўтган йил май ойида ҳокимият тепасига келган Маргарет Тэтчер хоним бошчилигидаги министрлар кабинети катта-катта фойдахўрларнинг манфаатларига мос бўлиб тушадиган, касаба союзларининг позициясига путур етказишга ва миллионлаб меҳнаткашларнинг аҳволини янада оғирлаштиришга қаратилган сиёсий йўлни тутди. Ҳукумат экономиканинг давлат ихтиёрига олинган тармоқларини, шу жумладан металлургияни хусусий капитал назорати остига топшириш бундан олдин эса ишчиларни кўплаб ишдан бўшатиш ниятидадир. Ҳукумат, шунингдек уй-жой қурилиши, маорифи, соғлиқни сақлаш учун, пенсиялар тўлаш ва бошқа социал эҳтиёжлар учун маблағларни анча— 5 миллиард фунт стерлингдан кўпроқ миқдорда камайтиришни назарда тутмоқда. Консерваторлар ишчиларга қарши қонун лойиҳаларини муҳокама қилиш учун парламентга тақдим этдилар. Улар шу қонунлар ёрдамида касаба союзларининг забастовкалар ўтказиш ва стачкалар бошланган корхоналар олдида ишчилар пикетларини уюштириш имкониятидан маҳрум қилмоқчи бўладилар.

Консерваторларнинг ички сиёсати амалда ҳозирги вақтда Англия бошдан кечираётган кескин иқтисодий ва молиявий қийинчиликлар оғирлигини меҳнаткаш халқ зиммасига юклашга уринишдан иборатдир. Янги йил арафасида Англия молия министрлиги тайёрлаган иқтисодий обзорда саноат ишлаб чиқариши тушкунлиги, пулнинг тобора қадрсизланиши ва ишсизликнинг кўпайиши, мамлакат тўлов балансида дефицитнинг ортиши муқаррар эканлиги уқтириб ўтилди. Буюк Британия молия министри Жеффри Хау қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Британия гражданлари яқин келажакда ўзининг моддий аҳволи яхшиланишига умид қилмаса ҳам бўлади. Министр узоқ келажакка умуман назар солмасликни тавсия қилди.

Мана шу мудҳиш ва ташвишли хулосалар муносабати билан консерваторларнинг ҳарбий чиқимларни тобора кўпайтираётганлиги кишини ажаблантиради. Ҳарбий харажатлар ҳозирдаёқ ғоят кўпайиб, ўн миллиард фунт стерлингга етди. Консерваторлар ҳукумати Америка маъмуриятининг авантюристик йўлига кўр-кўрона амал қилиб келмоқда. Камроқ мактаб ва касалхона қуриб, мумкин қадар кўпроқ ядровий ракеталар ишлаб чиқариш — Маргарет Тэтчер бошлиқ ҳукуматнинг сиёсати амалда мана шундан иборат бўлмоқда.

Консерваторлар ҳукуматининг Шимолий Ирландия — Ольстерда олиб бораётган сиёсати Буюк Британия меҳнаткашларининг ғазабини янада кучайтирмоқда. Бу ерда улар камситиш, қашшоқлик ва ишсизликка қарши ҳаракатни бостириш учун кўпол куч ишлатмоқдалар. Инглиз маъмурлари гражданлик ҳуқуқи учун курашчиларга қарши армия ва полициядан фойдаланмоқдалар. Тинтув қилиш, қамоққа олиш ва қийнаш йўлини тутмоқдалар.

Бироқ консерваторлар калтафаҳмлик қилмоқдалар. Улар 1974 йилда худди шу иш ташлашлар тазйиқи остида ҳокимиятдан маҳрум бўлиб қолганликларини унутганга ўхшайдилар. Ўтган йил қишда Буюк Британияда иш ташлаш ҳаракати мисли кўрилмаган кенг қулоч ёйганлигини эслатиб ўтайлик. Янги йилнинг бошланишига қараганда, инглиз ишчилари ўзларининг туб манфаатлари, ҳуқуқлари ва эркинликлари учун курашни кучайтиришга қатъий қарор берганлар. Англияни ҳозирги вақтда ларзага солаётган кескин ижтимоий можаролар бу йилнинг қиши консерваторлар ҳукумати учун серташвиш бўлишидан дарак бериб турибди.

Ю. УСТИМЕНКО.
[ТАСС].

телетайп лентасидан

● **ХАНОЙ.** Вьетнамнинг Тханьхоа вилоятидаги Бимшон қишлоғи яқин келажакда республика қурилиш индустриясининг катта марказига айланади. Бу ерда ҳар йили 1,2 миллион тонна маҳсулот берадиган цемент заводи қурилмоқда. Бу завод Совет Иттифоқининг ёрдами билан қад кўтармоқда.

Бинокорлар янги йил арафасида меҳнат ғалабасига эришдилар: биринчи печь муддатидан бир неча кун илгари монтаж қилинди. Вьетнам ва совет мутахассислари бу муваффақиятни тарихий сана — СССР билан Вьетнам ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг 30 йиллиги ва Вьетнам Коммунистик партияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишладилар.

● **МАДРИД.** Барселонадаги СЕАТ компаниясига қарашли учта автомобиль заводининг 26 минг ишчиси оммавий митинг ўтказди. Улар иш ҳақининг оширилишини талаб қилдилар ва бундан бир ҳафта илгари бошланган забастовкани давом эттиришга қарор қилдилар.

Компания раҳбарларининг ишчилар қўйган қонуний талабларни қондиришдан бош тортганлигига қарши норозилик белгиси сифатида оммавий митинг бўлиб ўтди.

● **ТОКИО.** Шаҳар меҳнаткашлари префектура маъмурларининг ишчиларга қарши сиёсати муносабати билан қўшма стачка эълон қилдилар. Токио касаба союзлари кенгашининг чақириғига биноан шаҳар транспорт ишчилари, медиклар ва ўқитувчилар, муниципал корхоналарининг ходимлари иш ташладилар. Япония пойтахтининг ишчилар синфи кўплаб ишдан бўшатишлар тўхтатилишини, иш ҳақининг бир даражада қолдирилишидан воз кечишни талаб қилмоқдалар, солиқларнинг камайтирилиши ва шаҳар бюджетида социал эҳтиёжлар учун ажратиладиган маблағлар кўпайтирилиши учун курашмоқдалар.

● **САН-ФРАНЦИСКО.** Қўшма Штатларнинг ғарбидаги энг катта Лос-Анжелес шаҳрида жиноятчилик жуда тез кўпаймоқда. Шаҳар полиция бошқармасининг хабарига кўра, ўтган йил давомида Лос-Анжелесда одам ўлдириш 24 процент, талончилик 21 процент, қуролли ҳужум қилиш 18 процент кўпайган. Полиция вакили бу йил «жиноятчилик даражаси камайиши учун ҳеч қандай гарантия йўқ», деб рўйи-рост эътироф этди.

● **ДАККА.** Бангладеш аҳолиси кейинги етти йил ичида 14 миллион кишига кўпайди ва ҳозир 87 миллион кишига етди, деди планлаштириш министри Ф. Мохтоб. Шундан 70 миллион киши қашшоқликда яшамоқда, деди министр. Мамлакатда 9,5 миллион тамомила ишсиз ёки қисман ишсизлар бор.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигини муносиб кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Сиз чапдаги суратда ана шу корхонанинг пешқадам бичувчиси Нъумон Қурбоновни кўриб турибсиз.

* * *

Ўнгдаги суратда эса «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси асбобсозлик цехи ишчиси Раҳим Тешабоев тасвирланган. Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга эга бўлган бу ишчи беш йиллик планни муддатидан илгари адо этишга аҳд қилган.

Р. Загратдинов ва И. Глауберзон фотолари.

• Беш йиллик вахтасида

ГРАФИК АСОСИДА

Тошкентдаги «Малика» ишлаб чиқариш трикотаж бирлашмасининг тикув цехидан Муҳтабар Алимова эркаклар кўйлагининг янги моделини ўзлаштирган биринчи кунданоқ смена топшириғини бир ярим баравар ошириб бажарди. Ишлаб чиқариш жараёни жуда яхши йўлга қўйилганда ҳам бундай муваффақиятга ҳамма эриша олмайди, янгиликни ўзлаштириш эса ҳамиша қўшимча қийинчиликларни бартараф этиш билан боғлиқ. Бир қанча операцияларни янгидан ўзлаштириш керак бўлади.

Муҳтабар Алимова ўзининг ўттиз йиллик иш тажрибасида технология жараёнининг барча операцияларини ўзлаштирди. У ҳар қандай мураккаб чокларни бекаму кўст бажара олади. Ишда юксак малакага эришганлиги тикувчининг меҳнат муваффақиятидаги асосий омилдир. М. Алимова В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтасида туриб ўзи белгилаб олган графикка қатъий амал қилмоқда. Тикувчи турдош операцияларни бекаму кўст эгаллаб ишга келолмай қолган бошқа ҳамкасбларининг ўрнида ҳам бемалол ишлай олади. Зарбдор тикувчи шонли санани 1981 йил программасини бажариш билан кутиб олишга қарор берган.

* * *

ЯНГИ МАШИНА

Боғлар, узумзорлар ва полиз машиналари Тошкент ихтисослаштирилган конструкторлик бюросининг тажриба-механика заводи конвейеридан қовун ва тарвуз экадиган биринчи универсал механизмлар чиқа бошлади. Республика хўжаликларида муваффақиятли синовдан ўтган янги сеялкалар юксак унумдорлиги билан ажралиб туради.

Янги экиш агрегатлари конструкторлик бюроси томонидан полиз майдонлари учун яратилган машиналар комплексининг таркибий қисмидир.

Шу йил баҳорда корхона Ўрта Осиё Республикаларининг колхоз ва совхозларига полиз экинлари экадиган ва уларни парвариш қилишда қўлланиладиган 300 комплект машина юборишни мўлжалламоқда.

(ЎзТАГ).

• Тольяттидан хат

„ВАЗ“ ТАЖРИБАСИ

МЕҲНАТНИ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШДАГИ ЯНГИЛИКЛАР

КПСС XXV съезди қарорларида ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Планлаштиришни яхшилаш ва хўжалик механизмининг ишлаб чиқариш самарадорлиги ҳамда иш сифатини оширишга таъсирини кучайтириш тўғрисида»ги қарорида меҳнатни ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, бу соҳада резервларни тинмай излаш, илғор коллективлар тажрибасини кенг ёйиш бўйича қатор вазифалар қўйилган. Шу ўринда Тольятти шаҳридаги СССР 50 йиллиги номли Волга автомобиль заводининг ички хўжалик резервларидан тўлиқ фойдаланиш бўйича тўплаган тажрибаси диққатга сазовордир. «ВАЗ» тажрибаси партия Марказий Комитети, шахсан ўртоқ Леонид Ильич Брежнев томонидан юқори баҳоланди ва мамлакат халқ хўжалигининг турли соҳаларига кенг ёйиш учун тавсия этилди. Ҳозир Волга автомобилсозлари тажрибасини Тошкент саноат корхоналари коллективлари ҳам зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Қуйида биз штатсиз мухбиримиз Шавкат Иброҳимовнинг «ВАЗ» тажрибаси ҳақидаги ҳикоятини эътиборингизга ҳавола этамиз.

I. ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ БОШҚАРИШ

Тольятти шаҳридаги «ВАЗ» автомобиль заводи коллективи КПСС XXV съезди қарорлари ва беш йилликнинг муҳим вазифаларини бажариш борасида катта муваффақиятларга эришди. Автозаводчилар ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш, планлаштиришни яхшилаш, умуман бутун хўжалик-ишлаб чиқариш фаолиятини такомиллаштириш масалаларига алоҳида эътибор бердилар. Уларнинг самарали меҳнати кутилган натижаларга олиб келди.

«ВАЗ»чилар шу беш йиллик бошидан бери 2,5 миллиондан ошиқ кичик метражли «ВАЗ» маркали енгил машиналарни ишлаб чиқардилар. Пландан ташқари 90 миллион сўмлик маҳсулот, шу жумладан 13 мингта «Жигули» автомобили тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги 14 процентга ортди. Бу вақт мобайнида иккита янги модел — «ВАЗ-2106 ва қишлоқ ерларига мўлжалланган енгил вездеход — «ВАЗ»-2121 «Нива» машиналарини конвейер усулда кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ишлаб чиқарилаётган олтита моделнинг бештаси давлат Сифат белгисига эга. Улар завод дарвозасидан чиқаётган машиналарнинг 85 процентини ташкил этади. Юқори сифатли «Жигули»ларни ҳозир дунёнинг 50 дан зиёд мамлакатида учратиш мумкин.

«ВАЗ» коллективининг бундай улкан муваффақиятлари сири нимада? Бу тажрибада нималар энг зарур ва бебаҳо? Нима учун «ВАЗ» тажрибасини қабул қилувчи ишлаб чиқариш коллективларининг сони йилдан йилга ортиб бормоқда?

Маълумки, «ВАЗ» тажрибаси ишлаб чиқаришни марказлашган усулда бошқариш, меҳнатни бригада усулида илмий ташкил қилиш, иш ҳақи ва иқтисодий рағбатлантиришнинг прогрессив формаларидан фойдаланиш, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва маҳсулот сифатининг ўсишини таъмин этувчи янги, замонавий усуллар жорий қилинганлиги билан характерланади. Тажриба шуни кўрсатадики, бу усулларнинг ҳаммасидан бир вақтда комплекс фойдаланиш самарали натижаларга олиб келади. «ВАЗ» тажрибасининг муҳим аҳамияти ҳам шундан иборат.

Ҳар ҳолда, «ВАЗ»чиларнинг ишлаб чиқаришни бошқариш борасидаги тажрибаси ўзининг қандай алоҳида хусусиятлари билан фарқ қилади? Энг аввало тузилиши билан. У функционал аломатларига қараб тузилган. Шу билан бирга ихтисослаштириш, йириклаштириш ва марказлаштириш принципига асосланади. Ва ниҳоят, «ВАЗ»даги ишлаб чиқариш цехларининг бошқариш схемаси ҳам тубдан ўзгартирилган.

«ВАЗ»даги цехлар ишлаб чиқариш таъминоти, технологик қурилмаларни ремонт қилиш, асбоб ва ускуналар билан таъмин этиш, иш ҳақини ҳисоблаш ва бухгалтерия ҳисоб-китобларидан, ишлаб чиқариш ва маиший биноларни сақлаш, тозалаш, шунингдек, маъмурий-хўжалик ишларидан бутунлай озод этилган. «ВАЗ»даги цех раҳбарлари эса бундай масалалар билан умуман шуғулланмайди.

Ҳақиқатан, бизнинг цехларда бўлган киши ҳайрон қолади: цех таркибидан иқтисодий, техник ва бошқа бўлимлар олиб ташланган бўлса, у қандай қилиб ишлайди? Буни мана шундай тушунтирса бўлади.

Кўпчиликка маълумки, эски бошқариш системасида иш олиб борувчи цех мустақил ва автоном ҳуқуққа эга. Ҳар бир цех ўзининг технологлари, бухгалтерлари, ремонтчилари, фаррошларига ва яна бир қанча ходимларига эга. Қисқаси, эски цех — бу завод ичидаги заводдир.

Буни қарангки, бундай анъанавий структурага эга бўлган цех бизда ўз моҳиятини йўқотади. Унинг таркибидан юқорида айтиб ўтилган бутун функционал аппарат чиқариб ташланган. Цехнинг бошқариш схемаси жуда лўнда тузилган: цех бошлиғи, унинг иккита ўринбосари, участка бошлиқлари, мастер ва бригадирлар.

«ВАЗ»нинг ишлаб чиқариш цехларига ягона вазифа — маҳсулотни ўз вақтида ва юқори сифатда ишлаб чиқариш қолдирилган. Цех раҳбарлари асосан ишчиларни бригадалараро оптимал тақсимлаш, уларнинг касб маҳорати ва малакасини ошириш, турмуш ва меҳнат шароитини яхшилаш ишлари билан шуғулланадилар.

«ВАЗ» йирик ишлаб чиқариш корхоналари системаси йиғиндисидан иборат. Завод таркибида тўртта асосий ишлаб чиқариш: металлургия, пресслаш, механик ишлов бериш ва кузовни йиғиш корхоналари мавжуд бўлиб, уларнинг ҳар бирини ўзининг ишлаб чиқариш ҳажми ва бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичлари билан замонавий заводларга тенглаштириш мумкин. Уларнинг ҳар бирида ўзининг алоҳида механик-ремонт цехи бор.

Бундай комплекс ремонт ишларини амалга оширувчи цех керакли сафарбарликка, ягона марказдан туриб бошқариш имкониятига, мураккаб қурилмаларни тез ва маҳорат билан ремонт қилиш қобилиятига эга.

Бутун функционал бўлимлар завод миқёсида ёки завод ичидаги асосий ишлаб чиқариш корхоналари даражасида марказлаштирилганлиги ўз навбатида бошқаришнинг оперативлигини оширди. Бўлимларнинг иши конкретлашиб янада амалийлашди, вазифалар кўп даражада бир қўл остига тўпланганлиги туфайли турли хил масалаларни келишиб олиш бўйича ишлар кескин камайди.

Волга автомобиль заводида меҳнатни бригада усулида ташкил этиш жорий қилинган. Меҳнатни бригада усулида ташкил қилиш ишлаб чиқариш соҳасида янгилик эмас. Бу усул аллақачонлардан бери маълум. Лекин «ВАЗ»чилар ҳаммага маълум бўлган бу усулни тубдан ўзгартириб, унинг самарадорлигини оширдилар.

Бунинг моҳияти қуйидагилардан иборат: ҳамма ишчиларни бригадаларга тўлиқ жалб қилиш, бригадалар иш сменаси бўйича ажралса ҳам, уларни бир бутун (битта) бригада деб қараш, бригада аъзоларини бирон бир иш жойига ёки қурилмага бириктиришни рад этиш, аксинча бригада аъзоларини қўшни (ўхшаш) операция ва касбларни ўзлаштиришга рағбатлантириб, уларнинг меҳнатини универсаллаштириш, ҳар бир ишчининг индивидуал хусусиятларига қараб иш ҳақи тарифини белгилаш, ишлаб чиқаришнинг охирги натижалари бўйича ҳисоб олиб бориш ва иш ҳақи тўлаш.

«ВАЗ»да ҳамма ишчилар — асосий маҳсулотни тайёрлайдиган ишчилар ҳам, ёрдамчи ишлаб чиқаришда банд бўлган ишчилар ҳам бригадаларга бириктилган. Бажарилаётган ишнинг мураккаблиги ва ишлаб чиқариш ҳажмига қараб бригада аъзоларининг сони 5 дан 150 кишигача бўлиши мумкин. «АвтоВАЗ» бирлашмасида шу кунда 2.610 та бригада мавжуд.

Волга автозаводида асосий маҳсулотни ишлаб чиқариш икки сменада амалга оширилади. Биринчи ва иккинчи смена ишчилари битта бригадага бирлаштирилган. Шу бригаданинг фаолияти ҳақида биринчи ва иккинчи сменадаги ишчиларнинг охирги меҳнат натижаларига қараб хулоса чиқарилади.

Юқорида айтганимиздек, бизда муайян ишчига маълум турдаги қурилмани бириктириш йўқ. Масалан, ишчи битта операцияни тўлиқ ўзлаштиришдан кейин бошқа операцияга ўтади, сўнгра у яна бир операцияни ўрганади ва хоказо. Ишчи бригададаги ҳамма операцияларда ишлашга ўрганмагунча бу жараён давом этаверади.

Волга автозаводи тажрибаси шуни кўрсатдики, меҳнатни ташкил қилишнинг коллектив формасини қўллаш, ишлаб чиқаришда демократик асосларнинг ривожланишига ёрдам беради, ишлаб чиқариш кучларини замонавий даражасига мувофиқ келувчи ишлаб чиқариш муносабатларини вужудга келишига олиб келади. Зотан, социалистик меҳнат ўз моҳияти ва табиатига кўра коллектив меҳнатидир.

Ш. ИБРОҲИМОВ.

Волга автомобиль заводининг инженери.

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

●

Мароқли суҳбат

Беруний номидаги Тошкент политехника институти ўн иккита ётоқхонасининг ҳаммасида шу олий ўқув юрти ёш сайловчилари — студентлар билан суҳбатлар бўлиб ўтди. Бу суҳбатларни ижтимоий фанлар кафедраларининг ўқитувчилари ўтказдилар. Улар дунёда энг демократик сайлов системаси бўлган совет сайлов системасининг, Ўзбекистон ССР Олий Советига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига ўтказиладиган сайлов тўғрисидаги қонунларнинг моҳиятини конкрет мисоллар асосида тушунтириб бердилар. Суҳбатларда Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1979 йил ноябрь Пленуми қарорларини амалга ошириш, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига тайёргарлик кўриш соҳасида эришган муваффақиятларига катта эътибор берилди.

Институт партия комитети маҳаллий Советларга ва республика давлат ҳокимиятининг олий органига ўтказиладиган сайловга бағишлаб «ленинхонлик» суҳбат ва лекциялари махсус туркумини ишлаб чиқди. Бундан ташқари, политехника институти ўқитувчилари ва юқори курс студентларидан иборат 250 дан кўпроқ агитатор иккита агитация пунктида ва сайловчиларнинг истиқомат жойларида доимий пропаганда ишини бошлаб юборди.

• Советлар ҳаётидан

ХАТГА ЭЪТИБОР — ЭЛГА ЭЪТИБОР

Кейинги йилларда партия ва ҳукуматимиз гражданларни қабул қилиш, уларнинг хатлари билан ишлашга алоҳида эътибор бермоқда. СССР Олий Совети Президиумининг «Гражданлар хатлари, таклифлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш тажрибаси ҳақида»ги Фармони, КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорлари асосида меҳнаткашлар хатлари билан ишлашни янада такомиллаштириш тўғрисида», «Партия, совет ташкилотлари ва бошқа ташкилотларга гражданларни қабул қилишни янада яхшилаш ҳақида»ги қарорлари шулар жумласидандир.

— Бу муҳим партиявий ҳужжатларнинг ҳаммаси биз учун ишимизда амалий программа бўлиб қолмоқда, — дейди халқ депутатлари Ленин район Совети ижроия комитетининг раиси М. М. Қаҳҳоров. — Уларни ижроия комитет кенгашларида ишлаб чиқиб, зарур тадбирлар белгилаб олганмиз. Бўлимлар ва бошқармалар раҳбарлари, инструкторлар билан мунтазам равишда ўтказилаётган семинарлар, методик суҳбатлар хатлар билан ишлашда катта самара бераётир. Бундай йиғилишлар пайтида район прокуратура, суд органлари ходимлари аризани кўриб чиқиш ва ҳал этиш муддатлари, иш мазмуни ва формалари ҳақида лекциялар ўқимоқдалар.

Ўтган йили бир неча бор корхоналар ва ташкилотлар раҳбарлари билан йиғилиш ўтказилди. Бунда партиямиз Марказий Комитетининг 1976 йил 6 мартдаги қарори асосида партия, совет ташкилотларида меҳнаткашларни қабул қилишни яхшилаш бўйича ижроия комитетда белгиланган тадбирларнинг бажарилиши ўрганилди.

Район ижроия комитети, доимий комиссиялар, депутатлар, корхона ва ташкилотлардаги депутатлар группалари ариза ва шикоятлар билан ишлашда бирмунча ютуқларга эришдилар. Ҳар бир хат аниқ ҳисобга олиниб, белгиланган муддатда ҳал этилиши учун астойдил ҳаракат қилинмоқда. Ўтган йили райижрокомга аҳолидан мингдан ортиқ хат келди. Турар жой билан таъминлаш, санитария аҳволини яхшилаш, ободонлаштириш, кўкаламзорлар барпо этиш, маҳалла ва кварталларда осойишталикни янада мустаҳкамлашга қаратилган бу ариза ва шикоятлардан 861 таси ижобий ҳал этилди. Қолган хатлар юзасидан уларнинг эгалари билан оғзаки суҳбат уюштирилди.

Меҳнаткашлар хатлари билан ишлаш жараёни ижроия комитет кенгашларида мунтазам анализ қилиб борилади. Кўпинча бундай йиғилишларга район Советининг корхоналардаги депутатлари, касаба союз активлари жалб этилади.

Гражданлар аризаларининг ўз вақтида ҳал этилишида назорат қилиш формаси бирмунча қулайлик яратмоқда. Ўтган йили ижроия комитетнинг умумий бўлими ходимлари депутатлар, социалистик қонунчиликка риоя этиш ҳамда жамоат тартибини муҳофаза қилиш доимий комиссияси билан биргаликда квартира, социал таъминот бўлими, ободонлаштириш, турар жой бошқармалари, 18-турар жойдан фойдаланиш идорасида ариза ва шикоятлар билан ишлашнинг ҳолатини текширишди. Шунингдек, район корхоналари ва ташкилотларида меҳнаткашлар хатларига нисбатан муносабат ҳам доимо ижроия комитет эътиборида бўлмоқда. Депутатлар иштирокида каноп фабрикаси, В. И. Ленин номли якка тартибда кийимлар тикиш ва ремонти ишлаб чиқариш бирлашмаси, Октябрь революцияси, тажриба механика заводлари ва бошқа ташкилотларда хатлар билан ишлаш аҳволи назоратдан ўтказилди, уларнинг натижалари эса ижроия комитет кенгашларида кўриб чиқилди.

Район Советининг ижроия комитети, бўлимларнинг мудирлари, бошқармаларнинг бошлиқлари гражданларни қабул қилишга алоҳида эътибор бераётир. Ижроия комитет аъзолари аниқ график асосида, белгиланган вақтда гражданларни қабул қиладилар. Бундан ташқари шанба ва якшанба кунлари корхона ва ташкилотлар, маҳалла, квартал комитетлари вакилларини жамоатчилик асосида қабул қилиш йўлга қўйилган. Ўтган йили 70 марта ана шундай қабул ўтказилди. Жамоатчилик қабулларида район хўжалигини яхшилаш юзасидан гражданлар томонидан киритилган таклифлардан 135 таси амалга оширилди.

Жамоатчилик асосидаги қабуллар вақтида гражданлар турар жойларни ободонлаштириш, корхоналарда меҳнат шароитини, умумий овқатланиш, маиший, савдо шахобчалари хизматини яхшилаш юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини баён қиладилар.

Ижроия комитет аъзолари ариза ва шикоятларни бевосита корхона ва ташкилотларнинг ўзига бориб ҳал этмоқдалар. Бу, ишчилар вақтини тежаш билан бирга, депутатлар мавқеини ҳам мустаҳкамлаётир. Ишда ошкораликни таъминламоқда. Ариза ва шикоятларни ҳал этишнинг ана шундай ижобий формасини амалга оширишда район ижроия комитети аъзоларидан Ж. Мақсудов, Н. Бражкин, С. Шабаева, Б. Бабич, А. Голованова, А. Фроназаров ва бошқа депутатлар актив фаолият кўрсатмоқдалар.

Район ижроия комитети Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва иштирокчиларининг хатларини биринчи навбатда кўриб чиқиб ҳал этмоқда. Район территориясида истиқомат қилаётган 490 нафар инвалид ва 2225 нафар уруш қатнашчиси партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатаётган ғамхўрлиги ва имтиёзларидан баҳраманд бўлишяпти. Ўтган йили улардан кўплари турар жой билан таъминланди, ўнлаб кишиларга соғлиғини мустаҳкамлаш учун путевкалар берилди.

Меҳнаткашлардан келаётган хатлар асосида ижроия комитет районни социал-иқтисодий ривожлантириш, экономикасини мустаҳкамлаш, ободонлаштириш, санитария ҳолатини район аҳолисига маданий-маиший, медицина, савдо, коммунал хизмат кўрсатишни янада яхшилаш учун келгуси планларни тузиб олишда ёрдам бермоқда. Кейинги икки йил ичида ана шу хатларга кўра, районда санитария аҳволи бирмунча яхшиланди, катта ва кичик хиёбонлар кўпайди, меҳнат коллективларининг табиатни муҳофаза этиш учун кураши кучайди.

Меҳнаткашлардан тушадиган хатлар характери ва миқдорини йилма-йил қиёслаб бориш яхши самара бермоқда. Ўтган йили хатлар ҳаракатини таҳлил этишда шу нарса аниқландики, ижроия комитетга ва юқори ташкилотларга ҳал этилишини талаб қилиб ёзилаётган ариза ва шикоятлар сони бир мунча камайган. Бу — ижроия комитет бўлим ва бошқармалари меҳнаткашлар хатларига эътибор билан қараётганлигини кўрсатувчи фактдир. Советнинг барча депутатлари, ижроия комитет ходимлари ариза, таклиф ва шикоятларда коммунистик жамият бунёдкори — совет кишисининг ўй-мақсадлари мужассамлашганини тўла ҳис этмоқдалар.

С. ҲАСАНОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҲАР УЧ КИШИДАН БИТТАСИ

БЕРЛИН. Кейинги ўн йил мобайнида ГДРда рационализаторлар ва ихтирочилар сафи икки баравар кўпайди. Ҳозирги вақтда республика халқ хўжалиги меҳнаткашларининг учдан бир қисми рационализатор ва ихтирочи ҳисобланади.

Новаторларнинг фаолияти ўтган йилнинг ўзидагина немис социалистик давлатга қарийб 4,5 миллиард марка миқдорида иқтисодий фойда келтирди. Бу ажойиб рақамлар ишчилар, техниклар ва инженерларнинг техникани пухта билиш даражаси ўсганлигигина эмас, шу билан бирга ўзини ўз мамлакати хўжайини деб билган, ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилиш ва планлаштиришда қатнашиш ҳуқуқидан актив фойдаланаётган меҳнат аҳлининг ўз ишига ижодий муносабатда бўлганлигини ҳам кўрсатади.

Ишчилар коллективи ижодий изланишининг устунлиги яққол кўриниб турибди. Кенг новаторлик ҳаракатининг иқтисодий самараси бутун республика миқёсида ўтган йилдагига нисбатан 1979 йилда 5 процент кўпайди.

АВТОМОБИЛЬ ЙЎЛИ РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

БУДАПЕШТ. Шу беш йилликда Венгриядаги автомобиль йўлларини реконструкциялаш программасини амалга оширишнинг ҳал қилувчи даври бошланди.

Катта автомобиль йўлларининг кўп қисми яна бетон билан қопланди, қалтис бурилишлар тугатилди. Темир йўл билан туташган кўпгина йўлларда ер устида кўприклар қурилди. Мана шуларнинг ҳаммаси ҳаракат хавфсизлиги даражасини оширди.

Бинокорлар Будапешт — Кечкимет магистралида Бичка билан Татабан ўртасидаги тўрт қаторли автомобиль йўлининг 20 километрлик участкасида катта ҳажмдаги ишларни бажаришлари керак. Багк водийсида Венгрияда энг катта 250 метр узунликда ёпиқ йўл қурилади. Будапештда Арпад кўпригини кенгайтириш, шунингдек пойтахтда энг катта ер ости йўлини қуриш бошланади.

ХИМИКЛАР ВА ЭНЕРГЕТИКЛАР КУНИ

ГАВАНА. Куба халқи химия ва электр энергия саноати ходимлари кунини тантанали вазиятда нишонлади. Куба экономикасининг шу тармоғи меҳнаткашлари ўз байрамини янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олди. Электр станцияларининг ходимлари 1979 йил планини бажарганликлари тўғрисида деярли ўн кун илгари рапорт бердилар. Нефть тозалаш заводининг меҳнаткашлари жуда яхши натижаларга эришдилар. Нуэвитас ва Сьенфуэгосдаги ўғит ишлаб чиқарувчи завод коллективлари план-топшириқларини муддатидан илгари бажарганликлари билан фахрланадилар.

Халқ ҳокимияти йиллари мобайнида мамлакатда электр энергия ишлаб чиқариш тўрт баравардан ошди. Кубада ишлаб чиқарилаётган химиявий ўғит миқдори беш баравар кўпайди.

Совет Иттифоқи электр энергетика ва химия соҳасида республикага катта ёрдам бериб турибди.

ТАРИХИЙ САНА АРАФАСИДА

ВЬЕНТЬЯН. Лаос Халқ Демократик Республикасининг саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалик кооперативларида бинокорлик объектлари ва ўқув юртларида мамлакат ҳаётида тарихий сана — Лаос Халқ Революцион партияси тузилганлигининг 25 йиллигини ва ЛХДР эълон қилинганлигининг беш йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенгаймоқда. Янги Лаос меҳнаткашлари партия ва ҳукуматнинг ЛХДР халқ хўжалигини ривожлантириш уч йиллик планининг охирги йили 1980 йилга белгиланган вазифаларини муваффақиятли бажариш билан нишонлашга интилмоқдалар.

Вьентьян водийсидаги ва Жанубий Чампассак вилоятидаги ирригация иншоотларининг қурувчилари, мусобақа ташаббускорлари бўлган Намнгум энергетиклари ва Сиенгкуанг кооператорлари янги йилнинг биринчи кунлариданоқ зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

Республикадаги бошқа областларнинг меҳнаткашлари уларнинг ташаббусини актив қувватлаб, 1980 йилда зарбдорларча социалистик усулда меҳнат қиламиз, деб мажбурият олдилар.

Софиянинг марказидаги маршал Ф. И. Толбухин хиёбонида Кирилл ва Мефодий номли Халқ кутубхонаси (суратда) жойлашган. Ҳар куни кутубхонага 3 мингдан ортиқ киши келиб кетади. Кутубхона фонди эса 3 миллиондан ортиқ турли китоблардан иборат. Бу китоблар орасида қадимий қўлёзма китоблар ҳам мавжуд. Ушбу билим даргоҳи хизматчилари 30 дан ортиқ мамлакатдаги ўз ҳамкасблари билан алоқа боғлашган. Улар айниқса Москвадаги В. И. Ленин номли кутубхона билан доимий алоқада бўлиб туришади. София-Пресс—ТАСС фотоси.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

УЛАН-БАТОР. МХР Марказий статистика бошқармасининг хабарига кўра, 1979 йилнинг охирида республика аҳолиси 1.641.100 кишига етган.

* * *

ЖЕНЕВА. Швейцария меҳнат партиясининг «Вуа увриер» ҳафтаномасининг биринчи сони чиқди. Бу ҳафтанома шу номдаги кундалик газетанинг ўрнига нашр этилади.

Бош мақолада Швейцария меҳнат партиясининг бош секретари А. Маньен ҳукумат «қаттиқ тежамкорлик» сиёсатини ўтказаётганлигини, социал эҳтиёжлар учун маблағларни чеклаётганлигини, бу эса меҳнаткашларнинг аҳволи оғирлашишига сабаб бўлаётганлигини ёзади. «Вуа увриер» ўтган йили мамлакатда нарх-наво 5 процентдан ҳам зиёд ошиб кетганлигини, айниқса озиқ-овқат, пойафзал, уй-рўзғор буюмлари ва маиший хизмат нархи айниқса қимматлашганлигини хабар қилади.

Афғонистондаги аҳволга бағишланган мақолада янги турмуш қуриш йўлига ўтган халққа қарши ички ва ташқи реакциянинг кирдикорлари фош этилган.

Швейцария меҳнаткашлари «Вуа увриер»га катта ёрдам бермоқдалар.

* * *

КИТО. Эквадор пойтахтида меҳнаткашларнинг оммавий намойишлари ўтмоқда. Улар нарх-навонинг тўхтовсиз ошиб бораётганлигига ва мамлакатда турмуш даражаси пасайиб кетаётганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар. Намойишчилар билан полициячилар тўқнашуви натижасида бир киши ўлган, беш киши жароҳатланган.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

ХАСТАЛИК ШАМОЛЛАШДАН БОШЛАНГАНДА...

Инсон сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш турли касалликларнинг олдини олиш ва янгича даволаш усулларини қўллашда шифокор олимларимиз тинмай изланмоқдалар. Одамлар соғлиғи учун партия ва ҳукуматимиз ҳамма шарт-шароитларни яратиб бериб, медицинамизнинг ҳар томонлама ривожига ғамхўрлик қилмоқдалар. Яқиндагина шаҳримиздаги кўп ихтисосли 1-шаҳар клиник касалхонасида пульмонология бўлими ташкил этилгани ҳам ана шу ғамхўрлик ифодасидир. Шу муносабат билан мухбиримиз СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли Тошкент врачлар малакасини ошириш институти клиник пульмонология кафедраси мудири, медицина фанлари доктори, профессор Абдулла Мукаррамович УБАЙДУЛЛАЕВ билан суҳбатлашиб бир қатор саволларга жавоб олди.

САВОЛ: Абдулла Мукаррамович, шаҳримиз касалхонасида пульмонология бўлими очилиши қувонарли ҳол бўлди. Сиз шу бўлимнинг ташкил этилиши сабабларига қандай қарайсиз? Умуман, пульмонология нимани англатади?

Жавоб: Маълумки, сўнгги ўн-ўн беш йил ичида Иттифоқимизда, жумладан республикамизда ҳам сил касалликлари, чунончи ўпка сили анча камайди. Лекин сурункали бронх-ўпка касалликлари кўпроқ учрайдиган бўлиб қолди. Шу касалликларнинг келиб чиқиш сабабларини ўрганиш, ўз вақтида даволаш, олдини олиш мақсадида шундай бўлим ташкил қилиш учун зарурат юзага келди.

Пульмонология бўлимида асосан ўткир ва сурункали бронхит, зотилжам, ўпканинг ўткир ва сурункали яллиғланиши каби хасталиклар билан оғриган беморлар даволанади.

Шифохона беморларга ҳар хил дори-дармонлар билан бир қаторда физиотерапия усуллари, даволаш гимнастикаси ,хусусан нафас гимнастикаси, кўкрак қафасини массаж қилиш, ингаляция, нина санчиб даволаш усуллари қўлланилади. Бўлим барча зарурий замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Касалликни аниқлашда, хусусан янги медицина аппаратларидан радиоизотоп ёрдамида скиннирлаш, реограф, оксигеомограф, газли анализатор ва бошқа ажойиб замонавий медицина асбоблари бор. Бу ерда СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига қарашли Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг клиник пульмонология кафедраси жойлашган. Шуниси диққатга сазоворки, бўлимда малакали шифокор ва ҳамширалар ишлашмоқда. Доцент Д. Маҳмудова, ассистентлардан Д. Мирёқубова, Ш. Носиров, врачлардан М. Бобожонова, М. Ҳасанхўжаева, М. Акимова, М. Содиқова ва бошқалар ўз соҳаларини пухта билган, беморларга жон куйдирувчи мутахассислардир. Ўрни келганда шуни ҳам айтиш керакки, янги бўлимни ташкил этишда, ёруғ ва шинам замонавий бино қурилиши ишларини ўз вақтида тугатишда касалхонанинг бош врачи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган врач Қулаҳмад Ризаевнинг кўп меҳнати сингди.

САВОЛ: Бронх-ўпка касалликларига қандай хасталиклар киради ва уларнинг келиб чиқиши сабаблари қандай?

ЖАВОБ: Бронх-ўпка касалликларига умуман ўткир ва сурункали бронхит, зотилжам (пневмания), сурункали абсцесс, бронхоэктаз касаллиги, бронхиал астма, турли хилдаги туғма ва ҳаётда орттирилган касалликлар киради. Юқорида айтиб ўтилган касалликлар бир-бири билан узвий боғланган. Бу касалликларнинг пайдо бўлишига асосан бронхит сабаб бўлади. Бронхитнинг пайдо бўлиш сабаблари эса жуда кўп. Булар ичида айниқса ўткир респиратор (юқори нафас йўлларининг яллиғланиши) касалликлари, вирусли грипп кўпроқ сабаб бўлади. Бундай касалликлар билан оғриган беморлар ўз вақтида врачга бориб, қунт билан даволанмаса, врачнинг барча буюрганларига амал қилмай, пала-партиш, ўз билганича даволансалар дард тузалиши ўрнига оғирлашиб сурункали турга ўтиб кетади. Ана шундагина беморлар врачдан нажот истайдилар, бироқ энди касалликка узоқ даво қилиш керак бўлади. Бу вақтда шамоллаш, иссиқ уйдан совуққа чиқиш натижасида бемор тез-тез йўталади, балғам ташлайдиган бўлиб қолади, тезроқ юрса ҳарсиллайди. Бемор ҳадеб йўталавергач кўникиб, бошқача айтганда ўрганиб қолади, касаллик баҳор ва кузда қўзғаб туради.

Маълумки, трахея ва бронхлар шиллиқ қаватларнда ҳилпилловчи эпителий бўлади, бу эпителий эса асосий вазифани — ташқи муҳитдан тушган чанг ва зарарли микробларни, ҳаводаги зарарли моддаларни организмдан чиқариб ташлайди. Касалликка ўз вақтида даво қилмаслик, бошқача айтганда беморнинг ўз вақтида тўла-тўкис даволанмаслиги натижасида ҳилпилловчи эпителий ўзининг юқорида айтиб ўтилган физиологик хусусиятини йўқотиб, ўз вазифасини уддаламай қолади. Натижада ўпкага тушган чанг, микроблар, қурум ва бошқа нарсалар бронхлар шиллиқ қаватидан ташқарига чиқмай ўша ерда қолиб кетаверади. Бу ҳодиса кун сайин такрорланиб турар экан, улар йиғила бошлайди. Бироқ уларнинг айрим қисми қаттиқ йўталганда балғам билан чиқиб кетади, лекин бу ҳодиса бронх йўлларини бутунлай тозалай олмайди. Бемор секин-аста йўталишга ўрганади. Тамаки чекувчиларда ва ичкиликбозларда айниқса организм чидамли сусайиши, бронх-ўпка йўллари қаршилик кучининг камайиши натижасида дард оғир кечади.

Касаллик сурункали турга ўтиб, ҳаво салқин пайтларда, хусусан баҳор ва куз ойларида дард қўзғаб зўрайиб туради. Бу пайтда бемор тез-тез йўталади, гоҳо йўтал хуружи тутади, иситмалайди, балғам ташлаб, нафаси қиса бошлайди, ҳоли қуриб, терлайдиган, юраги гупиллаб урадиган бўлиб қолади. Шундан кейингина, бемор фақат нафаси қисиб, ҳоли танг бўлганидан кейингина врачга боради. Чунки бу вақтда юқорида айтилгандек айрим беморларда бронхиал астма касаллигининг аломатлари юзага кела бошлаган бўлади. Энди у узоқ — ойлаб, ҳатто йиллаб даволаниши керак бўлади.

САВОЛ: Бу касалликларнинг олдини олиш мумкинми? Бунинг учун нима қилиш керак?

ЖАВОБ: Албатта мумкин. Касалликни даволашдан кўра, унинг олдини олиш осон. Бу касалликларнинг олдини олиш учун энг аввало ўткир респиратор касалликлари, ўткир бронхит, зотилжам, вирусли грипп билан оғриб қолганда ўзбилармонлик билан пала-партиш даволанмасдан, албатта врачга бориб, унинг кўрсатмасига мувофиқ бекаму-кўст даволаниш зарур. Касалликнинг олдини олишда энг аввало тамаки чекмаслик, ичкилик ичмаслик керак. Доимий равишда организмни ёшликдан ҳар томонлама чиниқтириш, физкультура машқлари ва спорт билан шуғулланиш, ҳар куни совуқ сувда ювиниш ёки душ қабул қилиш, баданни ҳўл сочиқ билан ишқаб артиш керак. Бундан ташқари, тоза ҳавода кўп бўлиш, пиёда юриш, боғ-роғларда сайр қилиш, меҳнат отпускасида ва дам олиш кунидан тўғри фойдаланиш, шаҳар четларига чиқиш катта аҳамиятга эга. Иш шароитини яхшилаш, ҳавонинг мусаффо, уйларнинг ёруғ, беғубор бўлиши, ишдан сўнг гигиеник душ қабул қилиш ва бошқалар юқорида айтиб ўтилган касалликларнинг олдини олишда муҳим аҳамиятга эга бўлади. Шу билан бирга ўз вақтида тўла, сифатли овқатланиш, сервитаминли овқатлар еб туриш муҳимдир.

САВОЛ: Бронх-ўпка касалликлари, хусусан бронхиал астмаси бор беморларга касаллик хуруж қилиб қолганда врач келгунча уйда қандай ёрдам бериш мумкин?

ЖАВОБ: Энг аввало, касаллик хуружини пайдо қилувчи сабабни аниқлаш зарур. Маълумки, бронхиал астма асосан икки турга—инфекцион аллергик ва аллергик турга бўлинади. Шунинг учун ҳам аввало касалликни келтириб чиқарувчи аллергенни аниқлаш зарур. Чунончи инфекцион аллергик бронхиал астма асосан шамоллаш, бронхит, зотилжам ва бошқаларнинг оқибати сифатида пайдо бўлса, аллергик бронхиал астма турли аллергенлар—гулларнинг, ҳар хил ўсимликларнинг ҳиди, чанги, уй-рўзғор буюмлари, ҳар хил дорилар таъсири, озиқ-овқатлар, мевалар, сабзавотлар ва бошқалар сабабли юзага келади. Шунинг учун ҳам касаллик хуружи тутганда энг аввало унга сабаб бўлган нарсани йўқотиш керак. Масалан, баъзи беморларда аквариумдаги балиққа бериладиган овқат астма хуружини қўзғайди. Иккинчидан, беморда дастлабки хуруж тутган бўлса, оёғига иссиқ ванна қилиш, орқасига горчичник қўйиш, қайноқ сут, чой ичириш керак. Бундан ташқари, буғ билан ингаляция қилиш ёки махсус ингалятордан фойдаланиш лозим. Шунда беморнинг аҳволи анча яхшиланади. Умуман, шамоллаб қолишдан доим эҳтиёт бўлиш керак. Зеро, кўп касалликларнинг келиб чиқишига шамоллаш сабабчи бўлади.

Суҳбатни
Т. РАСУЛЕВ
олиб борди.

Пульмонология кафедрасида кузатувлар натижаси медицина ходимлари ўртасида тез-тез муҳокама этиб турилади. Чапдаги суратда — кафедра мудири, медицина фанлари доктори Абдулла Мукаррамович Убайдуллаев (ўртада) навбатдаги йиғилишни ўтказмоқда. Ўнгда махсус кабинетда беморлар нафас олиш гимнастикасини ўтказишмоқда.

А. Жумаев фотолари.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

ГАЗЕТХОН САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ

Ш. ҚОДИРОВ: Кун совуган кезлари менинг бармоқларим шишиб, безиллаб оғрийди. Айтингчи, бу ҳам хасталик белгисимни? Агарда шундай бўлса, уни қандай даволаш мумкин?

Жавоб: Организми заифлашган, камқон киши совуқда кўп юрса ва совуқ, зах хонада узоқ вақт бўлса, кўпинча қўл бармоқлари қизариб-кўкариб, шишади, безиллаб оғрийди, совуқдан иссиқ жойга кирганда қичишади. Бу совуқ олдиришнинг бир тури ҳисобланади. Ёзда бармоқларнинг шиши қайтади, терининг асл ранги тикланади. Лекин куз кириши билан яна шишади ва қизариб-кўкаради. Бунинг олдини олиш учун организмни мустаҳкамлаш: ёзда кўпроқ чўмилиш, офтобда тобланиш ва йил бўйи баданни совуқ сувга ҳўлланган сочиқ билан артиш лозим. Бундай кишиларнинг овқатида А витамини кўп бўлиши керак. Кийим-бош ҳам муҳим аҳамиятга эга. Енгнинг торлиги ва енг учининг билакни қисиб туриши зарарлидир. Чунки қон айланиши қийинлашиб, кишининг совуқ қотиб қўл бармоқлари кўкариб-қизариб, шишувига сабаб бўлади. Шунга кўра тор қўлқоп ҳам киймаслик керак. Қишда бир бармоқли кенг, жун қўлқоп кийган маъқул. Куз кириши билан қўлларни гоҳ иссиқ, гоҳ совуқ сувга тиқиш йўли билан чиниқтира бошлаш лозим. Қўл панжалари дастлаб иссиқ сувга тиқилади, иссиқ сув терини «чимчилай» бошлагач, қўл икки-уч секунд совуқ сувга тиқиб турилади, бир неча марта шундай қилинади ва энг охирида қўл иссиқ сувга тиқилади. Кечаси қўлга камфорали спирт, камфорали мой, кундузи эса спортчилар ишлатадиган кремни ишқалаб едириш жуда фойдалидир.

* * *

М. ҒАНИЕВА: Баъзи кишиларнинг тирноқларидан «сочиқ» чиқади. Бунга сабаб нима? Шундай кезларда қўлни қандай парвариш қилиш керак?

Жавоб: Тирноқдан «сочиқ» чиқишига тирноқ атрофидаги терининг узилиши сабаб бўлади. Тирноқлар ва қўл териси яхши парвариш қилинмаса, шундай ҳол рўй беради. «Сочиқ» чиққан жой безиллаб оғрийди, бу эса хавфли, чунки «сочиқ» орқали терига касаллик микроблари ўтиши мумкин. Бунинг олдини олиш учун тирноқ атрофидаги терини, яъни тирноқ милкини тез-тез суриб туриш керак. Совун суртилган терини бармоқ билан ҳам суриш мумкин. Қўлни ювгандан кейин артиб, қуритиш лозим, чунки нам тери осонроқ узилади. Бундан ташқари қўл терисини вазелин, хушбўй глицерин, «Атласний», «Янтарь» кремлари ва тузсиз сариёғ билан мойлаб юмшатиш керак.

Тирноқдан чиққан «сочиқ»ни қайчида кесиб ташлаш ва юзга йод, бриллиант кўки, синка ёки пиоктанин, жуда бўлмаганда одеколон суртиш зарур. «Сочиқ»ни тишлаб узиш, юлиш ярамайди.

* * *

Т. УСМОНОВ: Мени сурункали колит касаллиги безовта қилади. Эшитишимча, шундай хасталик кезларида ичиладиган шифобахш минерал сув бор экан. Бу минерал суви Феодосия минерал суви экан. Шу шифобахш сув ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Қримдаги Лисой тоғининг этагида, Феодосия яқинида минерал булоқ бор. Бу булоқ сувининг ҳиди ҳам, таъми ҳам ўзига хос. Феодосия минерал суви химиявий таркиби жиҳатидан Ессентуки сувига ўхшайди ва сульфат-хлорид-натрийли сувларга киради. Бунинг бир литрида 4 грамм минерал туз бор. Феодосия суви меъда-ичак касалликларидан сурункали гастрит, колит, яра касаллиги, шунингдек жигар ва ўт пуфагининг касалликларида тавсия этилади.

Бемор врачнинг кўрсатмасига мувофиқ ва врач назорати остида даволаниши керак. Сув ичиш билан бирга, бир вақтнинг ўзида бошқа даволаш-профилактика тадбирлари ҳам амалга оширилиши лозим. Меъда ичак касалликлари зўриққан даврда минерал сув ичиш фойда ўрнига зарар етказиши мумкин.

● БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

ШЎР БАЛИҚ ҲАММАГА ФОЙДАЛИМИ?

Сельд балиғида лецитин ва йод бор. Булар эса атеросклерозда фойдалидир. Модомики, шундай экан юрак ва қон томирлари касалланган кишиларга нима учун сельд балиғи ейиш буюрилмайди? Масаллиқнинг қиймати ундаги 1 ёки 2 та фойдали моддага қараб эмас, балки масаллиқдаги барча таркибий қисмларни назарда тутиб баҳоланади. Сельд балиғида лецитин ва йод билан бирга ош тузи жуда кўп. Селёдка ивитилгандан кейин ҳам унда ош тузи анчагина қолади. Ош тузи қон босимини тартибга солишга зарарли таъсир этади, шишни кучайтиради. Шунинг учун ҳам атеросклерозда (айниқса ҳаллослаш, баданга шиш келиш билан давом этганда), гипертония касаллигида, юрак ва буйрак касалланиб, шиш келганда, сельд ейиш маслаҳат кўрилмайди. Ҳафтада бир-икки марта тушлик овқатдан олдин бир-икки бўлак селёдка ва 100—150 грамм янги қовурилган сельд еб туриш зарар қилмайди.

Ўрта ёшлардаги ва кексайган кишилар айниқса иштаҳаси бўғилганда сельдни ивитиб, юқорида айтилган миқдорда еб туриши мумкин. Шу билан бирга треска ва камбала балиқларини маринад шаклида ёки қайнатиб, ўсимлик мойи билан истеъмол қилиш ҳам тавсия этилади.

ШЕЪРИЯТ ОҚШОМИ

САНАГА ЎТДИМ

Туғилдим, яшадим бир инсон қатор,
Мен на бир чеккага, панага ўтдим.
Қўлимдан тушмади танбур-у дутор,
Сўз билан руҳга ҳам танага ўтдим.
Куйлаган эдим мен ишқни бахтиёр,
Шоир сифатида санага ўтдим.

ЁРДАН САДО ЧИҚМАДИ

Қизил гулнинг кўп бўларкан тикони,
Сулув қизнинг синови, имтиҳони,
Шартингни айт десам, йўқдай забони,
Ердан садо чиқди, ёрдан чиқмади.

Торни чертиб, вафосини сўрасам,
Рўмолига совғаларим ўрасам,
Вақт ўтди деб соатимни бурасам,
Тордан садо чиқди, ёрдан чиқмади.

Бир менмидим, севибман-да орланиб,
Ёз кетмасин, гуллар сўлар қорланиб,
Атрофида гир айлансам зорланиб,
Зордан садо чиқди, ёрдан чиқмади.

Ё нор миниб, бошқа сафар келайми,
Саҳройи бир шамол бўлиб елайми,
Этагига оқ сочларим элайми,
Нордан садо чиқди, ёрдан чиқмади.

Қизил гулнинг кўп бўларкан тикони,
Сулув қизнинг синови, имтиҳони,
Тўй қилайлик десам, бордай забони,
Ёрдан садо чиқди, ердан чиқмади.

«БАҲОР» ҚИЗЛАРИ

Дилорому Дилорою
Дилосо,
Гуландому Суманбўю
Сумансо,
Паричеҳру Паризоду
Париваш,
Парипайкар —
зиҳи ўн исми дилкаш.
НАВОИЙ.

Воҳ, мен қандай нуқтадон,
Ғарибингман демасам.
Нодон эканман, нодон,
Гул оралаб келмасам.

Бир боғда шунча атир,
Раъно етилибдиму!
Бўйи оламга татир,
Қўшиқ битилибдиму!

Бири-биридан фаранг,
Суҳ тушгудек ҳаммаси.
Ошиқ юрак сержаранг,
Ким буларнинг аммаси.

«Тановор»ми, «Гулўйин»,
Нозик адо йўрғалаш,
Гўё зар тўла қўйин,
Туйғуларим нур талаш,

Олтин диёр бахтига
Дўмбоқлардан қўймасин.
қўниб шараф тахтига,
Нозли жонон ўйнасин.

БИР ДАНАКНИНГ НИҲОЛИ

Ота борки, деганларим
билик бирла,
Она борки, еганларим
илик бирла.
Бири қуёш, бири эса
тўлин ойдир,
Йўлбошчим бир нима деса
зеҳи бойдир.
Жаҳон мулки иккаласин
илкидаму,
Ақл тишим ота-онам милкида-му.
Қўш мағизли бир данакнинг
ниҳолиман,
Уруғидан кўпайиб мен аҳолиман.
Арзир турсам оёқлари
остида мен,
Улар уйнинг тўрида-ю
пастида мен.

Султон АКБАРИЙ.

СЎЗ ТАГИДА СЎЗ БОР

Тил ҳодисалари ойнаси

Маълумки, лингвистик география диалект ва шеваларнинг тарқалишини территориал жиҳатдан ўрганади. Диалектологик карта лингвистик география бағрида тил ҳодисаларининг жойлари ва чегараларини турли ранг-бўёқлар ва маълум белгилар асосида аниқ кўрсатиб беради.

Диалектологик карта ва атлас яратиш учун маълумот тўплаш маълум программа асосида олиб борилади. Бунда ўрганилаётган тил ҳодисаларининг состави ҳақидаги масалани ҳал қилиш жуда муҳим. Чунки бундай программалар маълум тил ҳодисаларини фақат сайлаб ўрганишнигина кўзда тутади. Бунда товуш ва фонемалар грамматик формалар, сўз ва терминларнинг шевалар ва диалектлараро тарқалиши, ўзгариши ва тараққиёти монтажланади, улар бир-бирларига қиёсланади. Тўпланган фактлар асосида тил хусусиятларининг территориал бўлиниши карталарга белгиланади.

Диалектологик картанинг вужудга келиши ҳозирги замон ўзбек тилининг тараққиётида халқ шевалари ва диалектрларининг ролини яхлит кўрсатади: нима учун у ёки бу хусусият маълум территорияда сақланиб қолганлигини, шева ёки диалектни ташкил этувчиларнинг этник состави, уларнинг қайси территорияларгача тарқалганлигини ҳамда миллий тилнинг ташкил бўлишидаги ролини аниқлайди, диалектлар ва шевалар ўртасидаги ўзаро ва принципиал фарқларни ёки яқинлик, ўхшашликларни изоҳлайди.

Хўш, диалектологик карта қандай асосда тузилади? Бунда асосан қуйидаги уч омилга риоя қилинади.

Биринчидан, диалектнинг этник состави ҳисобга олинади. Бунда этнонимлар, яъни қабила, элат, уруғ ва халқ номига қўйилган қишлоқ ва районлар, улар аҳолисининг ўзбек халқининг қайси уруғ, қабила, элатидан эканлиги ва улар қайси территорияларда тарқалганлиги, кейинчалик ўзбек миллатининг ташкил бўлишидаги иштироки каби масалалар махсус белгилар асосида ёритилади. Масалан, Фарғона диалекти таркибида қорлуқ-чигил-уйғур тип шевалари билан бир қаторда қипчоқ тип шевалари ҳам кўплаб қишлоқларда тарқалган. Буларнинг чегарасини аниқлаш ва ўзаро муносабатларини белгилаш зарур бўлади. Бунинг учун ўзбек уруғлари, элат ва қабилалари номига қўйилган қишлоқнинг тарихий ва ҳозирги аҳволини этнографик ва тарихий фактлар асосида аниқлаб, махсус белгилар билан картага туширилади.

Иккинчидан, диалектнинг фонетик-морфологик хусусиятига кўра. Бунда хилма-хил шеваларнинг товушлар составида учрови ўзаро фарқлар, адабий тил товушларидан принципиал фарқланувчи фонема ва уларнинг вариантлари, уларнинг адабий тил нормалари томон бўйсуниб бораётганлигини кўрсатувчи фарқлар ҳам махсус белгилар орқали кўрсатилади. Масалан, Водил, Қува, Фарғона, Марғилон, Қўқон каби шаҳар тип шеваларда сифат жиҳатдан фарқланувчи, аммо миқдор жиҳатдан фарқланмайдиган 6 унли фонема эмас, балки 7 фонема мавжудлиги махсус белгилар орқали картада ифода қилинади. Шунингдек, картада диалект шеваларда бир-бирларидан ўзаро фарқланувчи ва адабий тилдаги шакллардан кескин ажралиб турувчи баъзи грамматик қўшимчалар алоҳида белгиланади. Чунончи, қаратқич ва тушум келишикларининг формалари аралаш ишлатиладиган ва фарқланадиган шевалар яна бошқача белгилар билан картага туширилади.

Учинчидан, диалектнинг лексик составига кўра. Бунда синонимик қаторларнинг шевалараро тарқалиши, яъни қўлланиши ёки қўлланмаслиги ҳамда энг қадимги тил элементларининг актив ва пассив қўлланиши ёхуд қўлланмаслиги, рус ва совет-интернационал сўзларнинг кўплаб учраши ва кам учраши каби ҳодисалар ўзига хос белгилар орқали картада кўрсатилади. Шу ўринда баъзи сўзларнинг англатган маънолари ҳозирги замон ўзбек адабий тилидан фарқланиши, турли шеваларда турлича маънолар бериши ҳам кўрсатилади:

УНУТИЛГАН СЎЗЛАР

ҚОҚ (Водил, Шоҳимардон, Сўх) —ўрик, олма, шафтоли меваларнинг қуритилгани. Фарғона, Қувасойда мазкур маънодан ташқари тоғларда ёмғирдан сўнг харсанглар устида кўллаб қолган сув ўрни— чуқурчани билдиради.

ҚИСИҒ— Шоҳимардонга кира беришдаги икки тоғ оралиғи. Бу сўз Қўшкечик, Бегат қишлоқларида «инжиқ», «сиқилган» маъноларда учрайди.

ҚУРТУК (Тўрақул, Волиқ қишлоқлари) —жўхори унидан тайёрланган чучвара. Бу сўз Фарғона, Боғдод, Яйпанда тўнғағичсимон «қисқич» маъносида кенг қўлланилади.

ЛУҚОҚ (Қува, Ёзёвон, Тошлоқ, Водил)— девор орасига ёнғоқ қистирилиб, уни соққа билан уриб ўйналадиган ўйин номи. Бу сўз Новкент, Фарғонада «калампа», «ёппа» номи билан юритилади. Марғилон ва Қўқонда эса «чуқурча» маъносида қўлланилади.

ДУКУРМА (Қува, Тошлоқ)—барака пилла, қўшмоқ пилла (Водил, Марғилон).

ДУСАНБА (Марғилон, Фарғона, Тошлоқ) —устма-уст, кетма-кет (Бешариқ, Мингтут, Бағдод, Учкўприк). Бу сўз Афғонбоғда «тўхтовсиз» деган маънода келади.

«ЗАНГ» (Водил, Зилҳа, Олтиариқ)— қўнғироқ, звонок (Қўқон, Фарғона).

Ҳ. УЗОҚОВ,
филология фанлари кандидати, доцент.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Х. ОРИФЖОНОВА: Менинг ёшим 74 да. Тошкент шаҳридаги корхоналардан бирида 1972 йилдан буён ишлаб келмоқдаман. Етти йиллик иш стажим бор. Яна қанча ишласам қарилик пенсияси олиш ҳуқуқига эга бўламан?

Жавоб: Давлат пенсияси тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисидаги Низомнинг тўлиқсиз стаж билан қарилик пенсиясига чиқиш бўлимида айтилишича:

Қарилиги туфайли тўлиқ пенсия тайинлаш учун етарли стажга эга бўлмаган ишчилар ва хизматчиларга қуйидаги шартлар мавжудлиги тақдирда тўлиқсиз стаж билан қарилик пенсияси тайинланиши мумкин:

а) ишлаб турган пайтда эркаклар —60 ёшга, аёллар —55 ёшга тўлган бўлса;

б) пенсияга чиқиш учун мурожаат қилувчилар (эркаклар қатори аёллар ҳам) камида беш йил ишлаган бўлсалар;

в) пенсияга чиқиш олдидан улар камида уч йил ишлаган бўлсалар. Ана шу уч йиллик иш давридаги танаффус ҳаммаси бўлиб олти ойдан ошмаслиги керак.

г) пенсияга чиқиш учун ишлаб турган пайтда ёки ишни тўхтатган кундан бир ойдан ортиқ вақт ўтмасдан мурожаат қилган бўлса.

∴ ∴ ∴

Ҳ. ИСМОИЛОВ: Учинчи группа меҳнат инвалидиман. Мотоколяска олиш учун навбатга турган эдим. Касал бўлиб қолдим. Врачлар рухсат бермади. 600 сўмни қайтариб олдим. Икки-уч йилдан буён касал бўлмаяпман. Энди яна мотоколяска олишим мумкинми?

Жавоб: Аввало, мотоколяска олиш учун район социал таъминот бўлимига мурожаат қилиш керак. Бу бўлим врачлар меҳнат комиссиясига йўлланма беради. Врачлар меҳнат комиссияси кўрикдан ўтказган кишининг мотоколяскага муҳтожлиги, уни бошқара олиш ёки бошқара олмаслиги тўғрисида ҳулоса чиқаради. Шундан сўнг мотоколяска олувчи шаҳар социал таъминот бўлимига учрашиши, навбатга туриши ва мотоколяска учун илгаригидек 600 сўм эмас, балки 200 сўм тўлаши керак.

∴ ∴ ∴

Т. АВЕЗОВ, Р. ҲАСАНОВ: Давлат меҳнат омонат кассаларига пул қўйганда ютуқли омонатлар ҳам қўйиш мумкин, деб эшитган эдик. Ана шу ҳақда маълумот берсангиз?

Жавоб: Омонатчиларга қулайлик яратиш мақсадида Давлат меҳнат омонат кассалари турли хилдаги омонатларни: талаб қилиб олгунча сақланадиган, муддатли, шартли, ютуқли ва жорий счетларга омонат қабул қилади. Шулардан бири—ютуқли омонатлар бўлиб, у бошқа турдаги омонатлардан фарқли ўлароқ, омонатчи бундай омонатлар бўйича ютуқ тариқасида даромад олади.

Йилига икки марта —март-апрель ва октябрь ойларида ютуқлар тиражи ўтказилади. Ана шу тиражларнинг ҳар бирида бир мингта ютуқли омонатлар бўйича 25 та ютуқ ўйналади. Булардан омонатнинг ўтган ярим йилдаги ўртача қолдиғига нисбатан битта—200 процентли, иккита— 100 процентли, иккита — 50 процентли ва йигирмата 25 процентли ютуқлар ўйналади.

САНЪАТ ЯНГИЛИГИ

КОНКУРС ЯКУНЛАНДИ

Ўзбекистон Театр жамияти правлениеси президиуми ёшларнинг ижодий активлигини ошириш мақсадида «Ижодкор ёшларнинг энг яхши спектакли учун» конкурсини эълон қилган эди. Конкурсга республикамиз театрларининг 18 спектакли тақдим этилди. Ана шу 18 спектаклдан бештаси Тошкент шаҳри театрлари ёш ижодкорлари томонидан яратилган бўлса, ўн учтаси республикамиз ёшларининг ижоди маҳсулидир.

Конкурсга тақдим этилган спектаклларнинг деярли ҳаммаси замонавий асарлар асосида яратилган бўлиб, улар орасида миллий драматургиямизга мансуб бўлган янги асарларни, шу билан биргаликда қардош республикалар ва чет эл драматурглари пьесаларини учратиш мумкин.

Яқинда жюри конкурсга тақдим этилган спектакллар ҳақидаги барча материалларни кўриб чиқиб, конкурс натижаларини эълон қилди: Жюри биринчи мукофотни топширмасликка қарор қилди.

«Ёш гвардия» драма театрида Е. Шабин асари асосида яратилган «Чандиқлар» спектакли ижодкорларига учинчи мукофот берилди.

Театрларимиз ёш ижодкорларининг иш жараёнида янги формалар юзага келганлиги муносабати билан жюри учта қўшимча мукофот таъсис этишни лозим деб топди ва қуйидагиларни ана шу мукофот билан тақдирлади: А. Навоий номли академик опера ва балет Катта театри «Навқирон балет» группаси ёш ижодкорларини: ижодкор ёшларнинг «Илҳом» экспериментал студиясининг «Ўрдак ови» спектакли ва бошқалардир.

Э. МАХСУМОВ.

КЎРГАЗМА ТАРАДДУДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ойбек номли Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейи коллективи Ўрта Осиёнинг буюк алломаолими Абу Али ибн Сино таваллудининг 1000 йиллигига бағишлаб кўргазма яратиш устида қизғин ишламоқда. Олим яшаган даврнинг руҳини акс эттириш мақсадида кўргазма учун мўлжалланган заллар жиҳозланмоқда.

БУГУН

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Комилжон Каримов раҳбарлигидаги комсомол-ёшлар наққошлик бригадаси бу ерда безак ишларини бажаришга киришди. Бригада наққошлари кўргазма залларида ўзбек амалий санъати намуналарини намойиш этиш мақсадида ижодий изланмоқдалар. Бригада аъзолари безак ишларини Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача ниҳоясига етказишга аҳд қилишган.

Бу бригада пролетариат доҳийсининг юбилейи муносабати билан В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида ҳам наққошлик ишларини олиб бориш ниятида.

Ўзбек наққошлари кейинги пайтларда Қора денгиз пароходчилигида «Ўзбекистон» теплоходи, Москвадаги Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг совет маданияти павильони, Тошкент Давлат цирки, Тошкент метросининг «Халқлар дўстлиги» станцияси вестибюлида ҳам ана шундай ишларни олиб бордилар.

ҚОШ ҚЎЯМАН ДЕБ...

ҲАЖВИЯ

Адашбойнинг кайфи чоғ. Юрса ҳам, турса ҳам «Тўйлар муборак»ни хиргойи қилади. Пахта терими тугабдики, оғзидан шу қўшиқ тушмайди. Кеча уч-тўрт тенгқурларининг «кетдик кетдиги» билан Тошкент сайрига келди.

Эрталаб дўстлари билан шаҳар айлангани чиқди. Трамвайда унинг ҳаёлини ёнидаги ўриндиқда ўтирган ҳамроҳи бузди.

— Қаранг-а, — деди у қўлидаги газетага ишора қилиб, —хотин киши машинада олти юз тонна пахта терибди. Қойил-ей.

Адашбой беихтиёр газетага қаради. Қаради-ю, қотиб қолди. Унда хотини Лобархоннинг сурати катта қилиб босилганди.

У ҳамқишлоқларига билдирмай, навбатдаги бекатда трамвайдан тушиб киоскага югурди. Газета харид қилди. Апил-тапил иккинчи бетни очиб яна бир бор ҳаяжон билан Лобархоннинг кулиб турган суратига тикилди.

Адашбой меҳмонхонада ўз хонасига «беркиниб олгач», шундоққина сурат остидаги «Чўл қизи» очеркини ўқишга киришди. Яна ва яна ўқиди. Ҳар ўқиганда негадир қалбини аллақандай шубҳалар чулғай бошлади. Бора-бора бояги қувончдан асар ҳам қолмади. Унинг ўрнини батамом рашк эгаллади.

Адашбой очеркдаги ҳар бир сатрнинг мағзини чақа бошлади.

«Қўноқдаги хўроз ҳали кўз очишга улгурмасданоқ Лобархон сапчиб ўрнидан турди. «Бугун ҳам кеч қолдим. Каримжон акам аллақачон далага етиб борган бўлса керак» деб ҳаёлдан ўтказди».

Бу мисралар Адашбойнинг ярасига туз сепди. Тавба, бу ўзимизни Каримжонмикан? Нега энди хотини тура солиб уни ўйлабди. Яна «ака»сига бало борми? Умрида мени «ака» демаган хотин бир гап бўлмаса, бегона эркакни «акамлаб» ўтирармиди?!

«Унинг ёнидаги каравотда эри Адашбой мириқиб хуррак отарди. Хотин унга қараб жилмайди-да, ҳовлига чиқди».

Нега, энди менга қараб жилмаяди? Устимдан кулгани шуда. Бой номард! Мен хуррак отармишман. Тавба, хуррак нималигини тушимда ҳам кўрган эмасман-ку. Кўзига ёмон кўрингганингдан кейин, ҳар қадамингдан камчилик ахтарар эканда.

«Юз-қўлини тез ювиб-артиндида, кўчага отилди. Осмондаги жимир-жимир юлдузлар маржонига термулиб далага йўл оларкан, яна Каримжонни эслади».

Бу нима? Ҳар икки гапнинг бирида Каримжонни ўйлайди. Нега, ҳаёлига сира эри келмайди. Нега? Нимага?

Адашбойни қалтироқ босди. У мушти билан столга бир туширди. Стол устидаги сув тўлдирилган графин полга учиб чил-чил синди.

«Лобархон беихтиёр Каримжоннинг эшиги олдида тўхтаб қолди».

Вой номард! Ахир ҳеч замонда тонг саҳарлаб хотин киши бегона эркакнинг эшиги олдида тўхтайдими? Бир балоси бўлмаса шудгорда қуйруқ на қилур.

«Шу пайт ҳовлида чироқ ёнди. Ҳа, у энди уйғонди, ҳаёлига келтирди Лобархон».

Буни қаранг, Каримжоннинг қачон ётиб, қачон туришигача беш қўлдай билади-я. Ғафлат уйқусида ётган экансан Адашбой. Хотининг бегона бир эркакнинг биографиясини сув қилиб ичиб юборибди-ю, сен юрган экансан йигитман деб. Вой номард.

У узоқ вақт бошини икки кафти орасига олиб сиқди. Ёшлик йиллари, қайлиғининг никоҳ кечасидаги ширин ваъдалари, аҳду-вафолари бир-бир кўз олдидан ўтди. Бирдан рўпарасида Каримжон пайдо бўлди-ю, яна мушти столга тушди. Номард! Бировнинг хотини билан-а? Ҳамма айб хотинимда. Ҳа, ҳа, бўлмаса кеча бирдан йўлга отланганимда «Боринг, дадаси, ўйнаб келинг, дам олиб ёзиласиз» деб қўшқўллаб жўнатармиди? Ёлғиз қолса, айни муддао-да. Қилни қирқ ёрган бу жодугарнинг тилёғламалигини қарангки, «йўлда еб кетарсиз» деб «керакмас» деганимга қарамай қўлтиғимга иккита қази қистирдия. Э тавба!

Адашбой йўқотган бирор буюмини тўсатдан топиб олган кишидек зудлик билан яна газета мутолаасига киришди.

«Далага шошилиш керак. Ҳали замон Каримжон акам келиб қолади. Яна орқада қолиб, кечагидек унинг олдида ер чизиб қолмай».

Вой номард-ей, турмуш қургандан бери бирон марта менинг олдимда ер чизмаган хотин, унинг олдида ер чизиб ўтирса-я. Хўш, нима учун ер чизади? Бир гап бўлмаса, тарсакилаб юбормайдими, башарасига?

Хотини «зангори кема»га ўтириб теримга тушиб кетгани, нариги пайкалда Каримжоннинг машинаси ўт олганини тасвирловчи сатрларга тез-тез кўз югуртириб ўтди.

«Бирдан Лобархоннинг машинаси тўхтаб қолди. Ҳар қанча уринмасин ўжар мотор тилга кирмасди. У ёрдам сўраб Каримжоннинг олдига югурди».

Бу жумла яна изоҳ талаб эди. Баҳонани қаранг, ёрдамга «акачалар»инининг олдига борган эмиш. Ёш бола ҳам билади-ку, нимага борганини.

Ёзган мухбир ҳам анча андишали кўринади. Охирини бошқа ёққа бурибди.

«Шу куни Лобархон Каримжондан ўтиб кетди. Кечқурун хомчўт қилинса, у мусобақадошидан 5 тоннадан ошириб пахта терибди».

Ҳа «акалари» ёрдам бериб тургандан кейин бу киши ошириб термай, мен терайми? Номард! Нега шу вақтгача билмадим? Менга Каримахон билан мусобақадошмиз деб юрарди. Демак, алдар экан-да.

Столга кетма-кет яна икки марта мушт тушди. Йўқ. Ҳозир уйга жўнайман.

...Эшик тўсатдан тарақлаб очилди. Лобархон чўчиб тушди. Қараса, кеча Тошкентга кетган эри остонада турибди. Унинг ғазабли қарашларидан бирор кўнгилсиз ҳодиса рўй берганини сезган Лобархон саломни ҳам унутиб, «тинчликми?» маъносида эрига яқинлашди.

Адашбой хўмрайганича индамай ичкарига йўл олди. Бироздан сўнг, уйдан букланган чопонини елкасига ташлаб чиқди.

— Номард!— деди у ғўлдираб, —мени бола фахмлаб юрган эдингми? Йўқ, кечирасан. Адашбойнинг белида белбоғи бор. Ана ол, уй-жой ҳаммаси сенга бўла қолсин. Хоҳласанг суюклиғингни шу бугуноқ олиб кел. Ғиринг десам номардман.

Эр шиддат билан кўчага отилди. Хотин воқеага тушунмай лол бўлиб қолди.

...Эртасига Лобархон газетада ўзи ҳақидаги очеркни ўқиди-ю, ҳаммасига тушунди. У шу куниёқ редакцияга қуйидаги мазмунда хат йўллади:

«Ҳурматли редактор! Ушбу хатни газетангизнинг ўтган сонида босилган очерк қаҳрамонидан деб билурсиз. Мени кўкларга кўтарганларингиз учун раҳмат. Бироқ, бу очерк менинг ширин турмушимдан жудо қилаётганини айтсам, эҳтимол сиз ҳам ҳайратдан ёқа ушларсиз. Афсуски, бу гап ҳақ.

Қани айтинг-чи, қайси аёл тонг паллада ўрнидан тура солиб оила ташвишини ўйламай бегона бир эркакни ўйлаб ўтиради? Юз-қўлини юва солиб кўчага отиладими? Қачондан бери эрталабки уй ишларини эркаклар бажарадиган бўлиб қолишди?

Очеркда тасвирланишича, мен далага кетаяпман-у, ҳаёлимда Каримжон. Бунинг устига унинг уйи олдида тўхтаб, Каримжоннинг ўрнидан турган-турмаганлигини ўйласам, етмагандек, «унинг олдида ер чизсам», тонг саҳарда машинам тўхтаб қолса, «ёрдамга яна Каримжоннинг олдига чопсам». Ахир қайси эркак киши хотини ҳақидаги бу «мақтовларга» чидаб тура олади.

Ҳа, яна бир нарсани айтиб қўяй. Колхозимизда Каримжон исмли механизатор йигит борлиги рост. Лекин, мен у билан эмас, Каримахон деган аёл билан мусобақадошман. Очеркда эса тамоман бунинг акси бўлибди.

Хуллас, гапнинг қисқаси, шу сабаб оилам билан қўйди-чиқди бўлаяпмиз. Ўша мухбирингиз ўзи келиб, бизни яраштириб қўяр деган умиддаман. Унга бир нарсани айтиб қўйинг. Бу сафар ҳам идорага келиб, идорадан қайтмасин, қаҳрамонларни ўз кўзи билан кўриб кетсин.

Салом билан Лобархон».

Бу хатдан хабар топган Адашбой, «майли, ўша мухбир келиб хотинимнинг айбсизлигини исботласа, уйга қайтмасам номардман» деб юрган эмиш.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

● *Спорт янгилиги*

„ПАХТАКОР" ЯНГИ МАВСУМГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси янги мавсумга тайёргарлик кўра бошлади. Команданинг янги мураббийси Сергей Михайлович Мосягин «Қибрай» базасида футболчиларни биринчи марта тўплади.

«Пахтакор» командасининг кўпгина аъзолари С. М. Мосягинни яхши биладилар. Ана шу тренер раҳбарлигида ҳозирги вақтда асосий ва дублер составда қатнашаётган бир қанча ўйинчиларимиз СССР ёшлар ва ўсмирлар терма командаларининг масъулиятли мусобақаларига тайёрланган эдилар. Кейинги вақтда эса Сергей Михайлович мамлакат биринчи терма командасининг мураббийларидан бири эди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Я. Аранович ва яқинда тренерлик ишига ўтган Т. Исоқов С. Мосягинга кўмаклашмоқдалар.

«Пахтакор» командасининг аввалги состави асосан сақланиб қолди. Табиийки, бирмунча ўзгаришлар ҳам бўлди. Асосан «Республика резерви»дан янги аъзолар келиб қўшилди. Дублерлар составида, биринчи ва иккинчи лига командаларида ўйнаган, ўсмирлар футбол мактабларидан етишиб чиққан ўйинчилар асосий составда куч синашадилар. Коллективга икки футболчи—Марказий Армия спорт клубидан ярим ҳимоячи Владимир Кухлевский билан Харьковнинг «Металлист» командасидан дарвозабон Василий Житник таклиф этилди. Бу мавсумда Валерий Глушаков, Андрей Якубик ва Петр Василевский «пахтакор» командаси составида қатнашмайдилар.

«Пахтакор» бу йил биринчи лигада қатнашадиган Жиззахнинг «Бўстон» командаси билан биринчи контрол учрашувда 3:2 ҳисобида ғалабага эришди. Энди «Неделя» газетаси совриня учун бўладиган халқаро турнирда қатнашади. Болгарияда ва жонажон стадионда машқлар қилади.

(ЎзТАГ).

Шаҳримиз йил сайин обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Бу ерда кўплаб турар-жой бинолари ва маданий-маиший объектлар қад кўтараяпти. Ушбу фотолавҳада Юнусобод массивининг «Д-2» кварталида қад кўтарган янги турар-жой биносини кўриб турибсиз. Бинонинг биринчи қаватида озиқ-овқат магазини жойлашган.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

ЎҚИТУВЧИНИНГ ХАЗИНАСИ

«Гулхан» журналида расми босилиб чиққан актив авторлар орасида Наманган областининг Янгиқўрғон районидаги 49-ўрта мактаб ўқитувчиси Оташ Холмирзаевнинг ҳам сурати бор. Тошкентдаги «Ёш гвардия» нашриёти унинг учта шеърий тўпламини босмадан чиқарди. «Шарқ юлдузи» журнали О. Холмиразевнинг «Мусаффо осмон остида» деган биринчи повестини чоп этиш учун қабул қилиб олди. Педагог адиб ўзини таржимон сифатида ҳам намойиш этди. У қирғиз ёзувчиси А. Мавлоновнинг «Буюклик» романини ўзбек тилига таржима қилди.

Жанубий Тянь-Шань ён-бағирларида жойлашган узоқ қишлоқ ўқитувчисининг адабий фаолияти оддий қизиқишгина бўлиб қолмай, бу нарса муаллимга она тили ва адабиётдан дарсларни қизиқарли ўтишига кўмаклашмоқда. Холмирзаев ўн беш йилдан кўпроқ вақтдан бери мактабдаги халқ ижодий тўгарагига раҳбарлик қилади. У ҳар йили ёз ойларида жонажон ўлка бўйлаб болаларни экспедицияга олиб боради. У ўқувчиларни халқ достонлари, эртаклари ва қўшиқларини тушуниб ёзиб олишга, улардаги чуқур маънони ва халқ донишмандлигини очиб беришга ўргатади.

Оташ Холмирзаев мактабда ўқиб юрган вақтларидаёқ бахшиларнинг асарларини ёзиб ола бошлади. У чорак асрдан бери ўзининг бўш вақтларини халқ ижодиёти асарларини, айниқса достонларни тўплаш ва уларни қайта ишлашга бағишлайди. Адабиёт ихлосманди Фарғона водийсининг ўнлаб қишлоқларини кезиб чиқди. Қирғизистоннинг қўшни Ўш областида бўлди, кўпгина достончилар билан учрашди. Анчагина унутилган фольклор асарларини қидириб топиб қайта тиклади. О. Холмирзаев Наманган областининг районларидаги кўпгина халқ достончилари билан мустаҳкам алоқа боглаган. Муаллим юзлаб халқ достончиларининг XVIII асрда яшаган Шўрхон бахшидан тортиб то ҳозирги кунда яшаб турган достончиларимизнинг ворислигини исбот этди. Унинг «Фарғона водийси» халқ ижодиётида «Гўр ўғли» достонининг тутган ўрни» илмий асари ана шу изланиш натижаси бўлди.

Қишлоқ ўқитувчиси тўплаган халқ ижодиёти асарларининг машинкада ёзилган 40 та томи сақланмоқда. Оташ Холмирзаев ҳар бир томнинг биттадан нусхасини Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига туҳфа қилди. (ЎзТАГ).

ЛЕКТОРЛИК МАҲОРАТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР УНИВЕРСИТЕТИНИНГ ТИНГЛОВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Лекторлик маҳорати университетининг навбатдаги машғулоти 24 январь куни соат 16.00 да Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг Сиёсий маориф уйида (Ўзбекистон кўчаси, 9-уй, 3-қават, 4-аудитория) бўлади.

Филология фанлари доктори, профессор Л. П. Қаюмов «КПСС XXV съезди адабиёт ва санъатнинг коммунистик тарбиядаги ўсиб бораётган роли тўғрисида» мавзуида лекция ўқийди.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

23 ЯНВАРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.10 «Подмосковье учрашувлари». 17.40 Фортепьяно куйларидан концерт. Ижрочилар — М. В. Ломоносов номли Москва Давлат университетининг студентлари ва ўқитувчилари. 18.15 В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги олдидан. «Ленин қадамжолари бўйлаб». «Биз — курашчилар иттифоқи». Ҳужжатли фильм. Тарих фанлари доктори С. С. Хромовнинг кириш сўзи билан бошланади. 18.45 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Халқ оҳанглари. 19.45 «Кавалер де Грие ва Манон Леско воқеаси». Телевизион спектакль премьераси. А. Ф. Прево романи мотивлари асосида. 21.30 «Время» информацион программаси. 22.05 «Балет ҳақида». Кўрсатувни СССР халқ артисти О. Лепешинская олиб боради. Кўрсатув тугагач (23.30)— «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Ўзбекистон телевиденесининг программалари

I.

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Қувноқ учрашувлар». Фильм-концерт. 18.45 Болалар учун. «Кувноқлар даврасида». 19.15 «Қишки дала ишларини жадал ва сифатли бажарайлик». 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшлар телевизион клуби. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ёш ижрочилар концерти. 21.30 Москва. «Время» информацион программаси. 22.05 «Турмуш ва маданият». Тележурнал. 22.35 «Рақс ўқитувчиси». Фильм-спектакль. 2-қисм (рус.). 23.45 Кўрсатувлар программаси.

II.

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Болалар учун фильм. «Биринчи йўл». 20.45 Реклама. 21.00 Ўқитувчи экрани. 21.30 «Физкультурачилар — Олимпиада — 80 га» 22.00 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика.

24 ЯНВАРЬ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Горнчилар, қаердасиз!». 10.35 «Кавалер де Грие ва Манон Леско воқеаси». А. Ф. Прево романи мотивлари асосида. 12.20 «Балиқ каби сувда». Телевизион ҳужжатли фильм. «Экран». Кўрсатув тугагач (12.35)— Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Қишлоқдаги оддий иш кунлари». Ҳужжатли фильмлар программаси. «Троицкий қишлоғининг ташвишлари». («Экран»). «Она-Ерга садоқат» (Тошкент). 16.05 «Ҳуқуқ ҳақида суҳбатлар». 16.35 Ф. Шуберт. Си минор симфонияси («Тугалланмаган»). 17.00 «Рус тили». 17.30 «Ёш спортчининг катта майдони». 18.00 «Халқ ўқитувчиси» хор капелласининг концерти. (Москва области). 18.30 «Миллионлар ленинча университети». «Ривожланаётган мамлакатлар сиёсий ва иқтисодий мустақиллик учун курашда». 19.00 «Расмларда қуёш акси бор». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан оламида». 20.00 Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Ихтиёрий программа. Швециядан олиб кўрсатилади. 21.00 «Время» информацион программаси. 22.05 «Андроников сўзи» «Тагиль топилмаси». Телевизион фильм. «Экран» ижодий уюшмаси. Кўрсатув тугагач (23.15)— «Дунё воқеалари». Информацион кўрсатув.

Ўзбекистон телевиденесининг программалари

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Биз ҳаракат қиляпмиз». Болалар учун кинофильм. 12.00 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Касбим-фахрим». 12.40 «Врач маслаҳатлари». 12.55 В. Железняков. «Капалаклар ўйини». «Ёш гвардия» театрининг спектакли.

* * *

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Васька лақабли мушукча 3-синфга қандай қилиб ўтди». Болалар учун мультфильм. 18.30 Болалар учун концерт. 19.05 «Ҳаёт каби тирик». Илмий-оммабоп программа (рус.). 19.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.45 «Ғазал оқшоми». Кўрсатувни Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати шоир Эркин Воҳидов олиб боради. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўзбекистон ССР Давлат телевидениеси ва радиоси камер оркестрининг концерти. 21.30 Москва «Время» информацион программаси. 22.05 Фарғона область Ўзбекистон райони чорвадорларининг янги марралари. 22.25 «Ғариблар». Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

II.

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Биология. «Мендель қонунлари» (рус.). 20.55 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Химия. 21.55 «Оддий иш кунларида байрамлар». Телевизион ҳужжатли фильм (рус.). 22.45 «Қадимги романс кечаси». 1-кўрсатув.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги «ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

23, 24, 25 ЯНВАРЬ СОАТ 20.00 ДА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ А. С. ПУШКИН НОМИДАГИ ЛЕНИНОБОД РЕСПУБЛИКА МУЗИКАЛИ КОМЕДИЯ ТЕАТРИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КАТТА КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ХОНАНДАЛАР:

Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист ЖЎРАБЕК НАБИЕВ

Каромат ХОЖИЕВА, Абдураҳим НЕЪМАТОВ, Шариф НУРМАТОВ, Аҳмаджон ОЧИЛБОЕВ, Абдураҳмон ҲАСАНОВ, Асрор КАМОЛИДДИНОВ.

РАҚҚОСАЛАР:

Феруза АЮБЖОНОВА, Гуландом АЮБЖОНОВА, Хайри БЎРИЕВА, Сафрон ЕДГОРОВА, Муътабар ҚОСИМОВА, Норниссо ХОЛШАЙХОВА, Ольга СОШНИК.

ТОЖИК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Музика раҳбари — Хожи АЛИМАТОВ.

Программани — Абдураҳим НЕЪМАТОВ олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан сотилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун биринчи лига командалари ўртасида

ХОККЕЙ

23 январда «БИНОКОР» (Тошкент) — «ШАХТЁР» (Прокопьевск). 27, 28 январда «БИНОКОР» (Тошкент)— «СК СЮ» (Уфа)

Матчлар — 23, 28 январда соат 19.00 да, 27 январда соат 17.00 да бошланади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

21 ЯНВАРДА ШАҲАР КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА

ҚАДРДОН ИШ

рангли, кенг форматли фильми

ЧИҚАРАДИ

Сценарий муаллифи — АРТУР МАКАРОВ.

Постановкачи-режиссёр — АЛЕКСАНДР ЕФРЕМОВ.

РОЛЛАРДА: Геннадий ЕГОРОВ, Антонина ЛЕФТИЙ, Евгения СТЕБЛОВ, Стефания СТАНЮТА, Анатолий РУДАКОВ, Юрий КАТИН-ЯРЦЕВ, Нина РУСЛАНОВА, Марина ЛЕВТОВА.

Иван Шальцев ўн беш йиллик сарсон-саргардончиликдан сўнг ўзининг қадрдон беқаир қишлоғига қайтиб келади. Жўшқин саргузаштларга бой ҳаёт, Узоқ Шимолдаги иш ва ...бузилган оила, ўтган йилларнинг аламли хотираси — бари ортда қолди.

Иван аввал ўзи учун қадрдон бўлган совхозда узоқ турмоқчи эмасди. Оғзина дам олгач, қариб қолган онаси билан ...жанубга, иссиқ ўлкаларга жўнаб кетмоқчи эди. Секин-аста Иван кишилар ҳаётига қизиқиб қолади. Унинг барча ҳаракатларида дадиллик ва ўзига ишонч сезилиб туради.

Иван онасининг гапига қулоқ солиб, қўнглардан бир куни оқшомда клубга боради. У ерда инженер Ленани учратиб қолади. Ёшлар бир қарашдаёқ севишиб қолади.

«БЕЛОРУСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

Тошкент алоқа электротехника институти қошидаги

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИ ХАЛҚ УНИВЕСИТЕТИ

МАИШИЙ ЭЛЕКТРОНИКА ФАКУЛЬТЕТИДА

МАШҒУЛОТЛАРНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Факультет тингловчиларни замонавий радиотехника асослари, маиший радиоэлектрон асбобларнинг тузилиши ва эксплуатацияси билан таништиради.

Программа умумий ўрта маълумотли кенг тингловчилар даврасига мўлжалланган.

Ўқиш муддати— 2 йил.

Машғулотлар институт ўқув корпусининг 116-аудиториясида соат 19.00 дан 20.30 гача ҳар ойнинг иккинчи ва тўртинчи чоршанбасида ўтказилади.

Аризада фамилияси, исми ва отасининг исмини, ёшини, маълумотини ва иш жойини кўрсатилган ҳолда қуйидаги адресга жўнатиш керак: 700 000, Тошкент шаҳри, ГСП, Энгельс кўчаси, 108-уй, маиший электроника факультетининг деканига.

Справкалар учун 325-хонага соат 10.00 дан 18.00 гача мурожаат қилиш мумкин.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 23/Iда **Испан миниатюралари**, 24/I да **Риголетто**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/I да **Уйланиш**, 24/I да **Олтин девор**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 23/I да **Шаҳзода ва етим қиз**, 24/I да **Гулбаҳор қани?**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/I да **Беш кунлик куёв** (19.00).

КИНО

23 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«АСРЛАРГА ТЕНГ ЙЎЛ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ТАРИХДА БИРИНЧИ МАРТА»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ГРИПП — БУ ХАВФЛИДИР»— **Восток.**

«ЮЗ МИНГ «МЕН»— **Ҳамза номли.**

«ОМАД ТИЛАЙМИЗ» — **Янгиобод.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Санъат саройи** (17, 19.45, жавоб берувчи автомат 44-39-51).

«БАЛОҒАТГА ЕТГАН ЎҒИЛ» — **Чайка** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат 77-06-20), **Мир** (жуфт соатларда, телефон 91-08-30), **Қозоғистон** (жуфт соатларда, жавоб берувчи автомат 35-24-92).

«БЕҲУДА УРИНИШ»— **Қозоғистон** (тоқ соатларда), **Восток** (жуфт соатларда), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Нукус** (тоқ соатларда, жавоб берувчи автомат 46-70-69). **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

24 ЯНВАРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«АСРЛАРГА ТЕНГ ЙЎЛ»— **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**

«ЭФИР ПОСБОНЛАРИ» — **Қозоғистон.**

«ТАРИХДА БИРИНЧИ МАРТА»— **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ГРИПП— БУ ХАВФЛИДИР» — **Восток.**

«ОМАД ТИЛАЙМИЗ» — **Янгиобод.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРГА ИШОНМАЙДИ» — **Санъат саройи** (11, 14, 17, 19.45, жавоб берувчи автомат 44-39-51).

«БАЛОҒАТГА ЕТГАН ЎҒИЛ» — **Мир** (жуфт соатларда, телефон 91-08-30), **Қозоғистон** (жуфт соатларда жавоб берувчи автомат 35-24-92).

«БЕҲУДА УРИНИШ»— **Чайка** (жуфт соатларда), **Қозоғистон** (тоқ соатларда), **Восток** (жуфт соатларда), **Дружба** (жуфт соатларда, телефон 66-15-75), **Нукус** (тоқ соатларда, жавоб берувчи автомат 46-70-69), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда).

«МЕҲНАТ РЕЗЕРВЛАРИ» СПОРТ КОМПЛЕКСИДА (Метронинг «СССР 50 йиллиги» станцияси)

25— 30 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ

СССР биринчилиги учун олий лига аёллар командалари ўртасида

ВОЛЕЙБОЛ

Ўйинлар 25, 29, 30 январда соат 14.00 да, 27 январда соат 12.00 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

П. Охунбобоев номли республика медицина билим юрти томонидан **Сапаев Маткаримбой** номига берилган 436630 номерли йўқолган **ДИПЛОМ БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент шаҳар ижроия комитети ҳузуридаги

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИНИНГ 2-ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ

троллейбус ҳайдовчиларини тайёрлайдиган 5 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда олиб борилади. Стипендия— 60 сўм.

Ўқишга қабул қилинганлар формали кийим-бош (қийматининг 50 процента тўланади), **трамвай ва троллейбусда бепул юриш ҳуқуқи билан таъминланадилар.**

Ёлғизларга ётоқхона берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент, шаҳри, Чилонзор массиви, Пионерская кўчаси, 4-уй.

4 ТОШКЕНТ оқшоми

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ... — 32-54-19; ўқувчилар — 33-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

23 ЯНВАРЬ, 1980 й. Р — 02745. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64582 Нашр Б—2034.